

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Moralia in expositione Iob, pars II (libb. 6-10) - Cod. Aug.
perg. 2**

Gregor <I., Papst>

[S.l.], 801-815

Liber 8

[urn:nbn:de:bsz:31-97725](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-97725)

79^v & clauditur

Qui ergo ori suo nequa
quam poni obstaculum
sed ostium patet

Aperite docuit quod &
per disciplinam retin
neri lingua debeat
& & necessitate laxari

Quatenus os discretum
& congruo tempore
uox aperiat & rur
sum congruo taci
turnitas claudat

Quod quia uel amici
beati iob uel omnes
heretici quorum
hi speciem tenent
seruare nesciunt
Inuentum uerba pro
ferre perhibentur

Quia nimirum dicta
quae discretionis
pondus non solioat

dura
leuitatis
portat

EXPLI
LITIB
SEPTI
MVS
INIPIIT
LIBER
OCTA
BUS

80R

RECEDENTE
IAO LIBELLO
TRACTAUIOVS

quod beatus Iob uim
nobis suae humilitatis
innotescit dicens

SUPER PUPILLIAM
Inruis & subuertere
nitimini amicū uſm

QUANTE NAMQUE
Infirmis se per
pendat insinuat que
pupillum uocat

Quia uero ab amore
recedere & iam leſa
caritas nescit & sub
uertere uelle se quaeritur
& tamen amicum se
esse testatur

Cuius uerba ut saepe iam
diximus sic eidem
specialiter congruunt
ut tamen phæc & pro
phæico spū & iam sen
tentiae fidelis populi
& uoce ecclesiae

uniuersalis & primant
Qui hereticorum con
trarietate tolerans
& infirmum se per hu
militate conspicit
& tamen a seruande
dilectionis magnitu
dine non recedit

Scæ quippe ecclesie
populus quia mortui
patris est filius pupil
lus non incongrue
dicitur cuius resurgen
tis uitam iam quidem
per fidem sequitur
sed necdum per specie
contemplatur

Sup pupillum uero
heretici inruunt cum
humilitate fidelis po
puli inportunis fal
sisq; alligationibus
affligunt. **U**tamen
amicus est quem
nituntur euertere
quia fidelis di popu
lus ipsos quoq; quos

persequentem tolerat
amando non desinit ad
ueritatem uocare

Sed inter haec sciendum
est. quia sci uiri nec
sustinere falsa per in-
firmi tatem mouunt
nec lesi umquam a ueri-
tate conticescunt

Unde & subditur

VERUM TAMEN
quod cepistis & placere
prebere aurem & uidere
an mentiar

Quia enim aduersa
proprie non timet dicat
Verum tamen quod
cepistis & placere

Quia uero ipse suis per-
secutoribus ueritatis
praedicamenta non
subtrahit adiungat

Prebere aurem & uidere
an mentiar. Ac si
aperte diceret

Nec ante inlatas moles
tias trepido. Nec

ingratis auditoribus
correctionis adiutoria
abscondo. Quia & ma-
lis pressus exerceor. &
ipsis meis persecutoribus
benigne impensus cresco

Mens quippe sanctorum in
hoc temptationum
prelio & munita patien-
tiae clipeo & gladius
amoris accincta ad per-
ferenda mala sumit
fortitudinem & ad repe-
tenda bona exercit
benignitatem

Quatenus & odiorum
tela potenter excipiat
& amoris lacula ualen-
ter reddat. Nequaquam
quippe ad bella arma-
tus pergit. qui clipeum
sumens gladius non
utitur. Unde & miles
dei aduersitatis bello
deprehensus & scutum
patientiae debet ante-
ferre ne pereat

† dicitur ut gladius clipeo non munitur.

& predicandum promptus amoris inferre lacula ut uncat
 Cuius armaturae summam breuiter paulus insinuat dicens, Caritas patiens est benigna est,
 Cum uero unum & utroque defuerit, caritas non est. Si uidelicet malis aut absque benignitate tolerans non amat. Aut rursus sese sine patientia exhibens negligit tolerare quos amat. Ut ergo a nobis caritas uera teneatur. Necessesse est quatenus & benignitate patientia. & rursus patientia benignitas suffragetur,
 Ut magnus quoddam in corde nro aedificium congruens. & benignitatis axem patientia solidet & patientie

fundata aedificia benignitas & omnia,
 Beatus igitur Iob promptus ad patientiam dicat, Verum tamen quod coepistis & plene, Benignitate praeditus ad iungat, Praebere aurem & uide an mentiar, Quia uero sancta ecclesia & magister in humilitatis instituta rectaque errantibus dicit. Non quasi & auctoritate praecipit sed & ratione persuadet,
 Bene nunc dicitur, Uide an mentiar, Ac si aperte dicat, Ea quae assero nequaquam mihi & auctoritate credite. Sed an uera sint & ratione pensate. Quae & si quando dicit quod ratione comprehendi non ualeat. ne de occultis

humana ratio quæri
 debeat rationabiliter
 suadere. **S**ed sepe
 heretici dum occa-
 sionem ratiocinationis
 accipiunt adurgia con-
 tentionis effrenantur.
Unde & apte mox subdit.
RESPONDETE OBSE-
 cro absq; contentione.
Neq; enim heretici in-
 quisitionib; suis ueri-
 tate conantur adsequi
 sed uictores uideri
Cumq; foris ostendunt
 sapientes appaunt
 intus per stultitiam
 relationis suæ uinculis
 ligantur. **U**nde fit
 ut contentionum cer-
 tamina sequantur &
 de dō qui pax nr̄a est
 loqui pacifice nesciunt.
 Atq; & pacis negotio
 rixę inuentores fiunt.
Quibus bene p̄ paulum
 dicitur. **S**i quis autē

„ uiolenter contentiosus esse
 „ nos talem consuetudinē
 „ non habemus neque
 „ ecclesia dī.

Recte autem subditur,

ET LOQUENTES ID

„ quod iustum ē iudicate.
HIS NAMQ; QUI LOQUI-
 tur dum diuersis suis
 auditoris sententiam
 expectat quasi eius
 iudicio supponitur
 a quo auditur.

Qui igitur indictis suis
 reprobari meretur ipse
 prius debet examinare
 quod dicit quatenus
 inter aures & lingua
 æquus quidam discre-
 tusq; arbiter se deat.

Subtiliter pensans si
 recta uerba cor offerat
 quæ utiliter suscipiens
 ad auditorum iudiciū
 lingua perducatur.

Beatus igitur iob sua
 contra amicos agens

Sed contra hereticos
 nra denuntians. Pre
 cipitatione loquentiu
 reprehendat. atq; ad eos
 mentem uerba recolat
 dicens. Loquentes
 id quod iustum e iudicate.

Acsi aperte diceret
 sineo quod ad nos per
 egressum locutionis
 scitis reprehendi non
 uultis. Intus iustitiae
 libram tenete.

Ut tanto foris quod di
 citur exueritatis pon
 dere placeat. quanto
 hoc interius trutina
 discretionis pensat.

Et quia hi erga aliena
 dicta rectum iudiciu
 exerunt. qui iudicare
 prius propria sciunt.

Post quam dixit loquen
 tes id quod iustum e
 iudicate.

Apxe mox subdit

ET NON INUENIETIS

“ In lingua mea Iniquita
 tem. Nōc In faucibus
 meis stultitia pronauit.

“ **A**csi aperte diceret
 Si subtilius ura ppenditis
 uerius aliena pensatis.
 & cum rectum ceperit
 esse quod dicitis. iustum
 cognoscitis quod audistis.

Nequaquam quippe mea
 uobis lingua stultitiam
 resonat. Si aurā consci
 entia non procedat.

Sic scā ecclesia studet
 prius assertiones hostiu
 falsas ostendere. & tunc
 praedicamenta uerita
 tis aperire. Quia cū
 recta se tenere aestimant.
 Recta quae audiunt
 contumaciter Impugnant.

An te ergo necesse est
 ut errorem suum he
 retici sentiant. Ne
 audita ueritati contra
 dicant. Quia & cam
 porum sentes si arator

uomeris scissione non
eruit terra accepta
semina in segete producit,
Cum putredinem medi-
cus uulneris aptione
non eicit. Nequaquam
in loco putredinis sana
caro coalescit, Prius
peruersa destruens dicat,
Loquentes id quod iustum
est iudicate, Post autem
recta insinuans adungit,
Et non inueniatis in lin-
gua mea iniquitatem
Nec in faucibus meis
stultitia personauit,
Solent autem heretici
Alia aperte dicere alia
in occultis tenere,
Per linguam quippe apta
locutio, per fauces
uero occulta tracta-
tio designatur,
Sane ergo ecclesie nec
in lingua iniquitas
Nec stultitia in faucibus
resonat, Quia ea

que per publicam locu-
tionem predicat, etiam
plurimam fidem seruat,
Nec in aperto aliud docet,
atque in occultis aliud
resinat, Sed et que
sentit loquendo docet,
et quod loquitur uiuendo
custodit, Ne desapi-
entiae supernae conuiuio
quidquid per linguam
predicationis emanat
hoc per fauces tacite
expectationis degustat,
Sed beatus iob. unum
scilicet membrum uni-
uersalis ecclesie sua
insinuans, atque electo-
rum omnium corda
manifestans, omne
quod sentit aperiat,
Ut mentis eius secretum
nem ad testatio locu-
tionis innotescat,
Se qui tur,
MILITIA EST UITA
homini sup terram,

83
83 R
Hoc in loco translatione
uideri nequaquam mili-
tia uitae hominis. sed
temptatio uocatur.

Sed si utriusque uerbi sen-
sus aspicitur. diuersum
quidem est quod exte-
rius resonat. sed unum
eundemque concorditer
Intellectum format.

Quid enim nisi pugna
contra malignos spiritus.
nomine temptationis
exprimitur. Et quod
appellatione militiae.
Nisi contra hostes exerci-
tium designatur.

Temptatio itaque ipsa
militia est. Quia dum
contra malignorum
spirituum insidias uigilat.
In bellorum procinctu
proculdubio existat.

Notandum uero quod
haec eadem uita homi-
nis non temptatione
habere dicitur. sed

ipsa temptatio esse per-
hibetur. Sponte quip-
pe ab statu conditionis
lapsa. & corruptionis
suae putredine suborta.
dum sibi & semetipsa
molestias gignit. hoc
est iam facta quod
tolerat. Quia enim
statum mentis inclinata
deseruit. quod in se nisi
motum uarietatis inuenit.

Unde nunc & si ad summa
appetenda se erigit.
mutabilitatis lubricae
impulsu. protinus a semet-
ipsa cadit. Vult in con-
templatione stare.
sed non ualeat. Cogita-
tionis gressum figere
nritur. sed infirmita-
tis suae lapsibus enervatur.

Quae nimirum mutabili-
tatis suae onera. quae
uolens expedit. nolens
portat. Quisquis ho-
mo possidere carnem

83^v
potuit si bene ab aucto
re conditus possidere
uoluisset. Cumque
se erigere contra condi
torem studuit. In semet
ipso protinus contume
liam inuenit. **S**ed quia cum culpa simul
aborigine & iam pena
propagatur. In seruo
infirmi uicio nas
cimur. & quasi nobiscum
hostem deducimus. que
cum labore superamus,
Ipsa ergo hominis uita
temptatio est. cui &
ipsa nascitur. unde
perimatur. Quae & si
semper & uirtute succē
dit. quod & infirmitate
generat. Semp̄ tamen
& infirmitate generat.
quod & uirtute succidat.
Sic itaq; humana uita
temptatio est. Ut & si
lam ab iniquitatis per
p̄ratione conpescitur.

In ipsis tamen bonis operi
bus. modo malorum
memoria. modo seduc
tionis caligine. modo
Intemptationis suae Inter
ruptione fuscatur.
Alius namq; a luxoria
iam carne frenat. sed
tamen adhuc luxoriae
fantasmata tolerat.
Quia que uolens fecit.
horum Inuitus meminit.
& penam sustinet. quod
uoluntate putauit.
Quia uero ad deuictam
culpam retrahi mēuit.
uentrem mire abstinē
tia uigore restringit.
Uultusq; & abstinentia
pallerecit. Cumque
in facie pallor aspicitur.
Reuerenda ab hominib;
uita laudatur.
Moxq; inanis gloria ab
abstinentis animum
cum uerbis fauoris uenit.
quam concussa mens

84k

dum subicere non ualeat
 eum per quem uenerat
 tergere a facie pallorē
 querit. Sicq; fit ut
 infirmitas uis uicibus
 ligata. aut pallorem
 abstinentiæ fugiens
 iterum p̄ alimenta
 subdi luxoria emouat.

Aut impulsus luxoriæ
 per abstinentiam
 superans. pallorē suū
 in anigloriæ militare
 pertimescat.

Alius lapsus superbiæ
 superans. toto iam de
 siderio statum humili
 tatis adprehendit.

Cumq; superbientis
 quosdam usq; ad oppres
 siones innocentium
 erumpere conspicit.
 zeli exercitatione suc
 census. post ponere

Aliquatenus cogitatur quod
 decreuit. uim rectitu
 dinis & erit. prauisq;

non mansuetudine
 Sed auctoritate contra
 dicitur. Unde plerūq;
 fit. ut aut humilitatis
 studium. zelum rectitu
 dinis deserat. aut nrsu
 zelum rectitudinis
 turba & humilitatis stu
 dium quod tenebat.

Cumq; seruari simul &
 zeli auctoritas. & propo
 sitionis humilitas non
 possit. sibi & ipsi homo
 & per turbatione incog
 nitus receditur. Ita ut
 uehementer ambigat.
 ne apud se ductū animū
 aut supbiam se auctori
 tate zeli insinuat. aut
 torpor pauidus humili
 tate fingat.

Alius quanta sit fallacie
 culpa considerans. mu
 nire a se ueritatis
 decernit. Ut & ore iam
 falsus sermo non pro
 deat. seseq; funditus

Amendacii transgressione disiungat. Sed fit plerumque utcum ue- rum dicitur. Vita proxi- mi grauetur. Cumque ingerere alteri lesionem exiit ad hoc quod dudum prefferat fallacie uitium quasi ex studio ^{pietatis} recedit. Sicque fit ut & si malitia mentem non tenet. In ea tamen ueritatis radii umbra mendacii obscu- ra. Unde & sepe quia peccantatus quisque con- tificere non ualeat aut falsum dicens sua mentem trucidat aut uere loquens proximi uitam grauat.

Alius amore conditoris excitatus a terrenis cogitationibus mentem curat. assidua oratione suspendere atque hanc in secreta quidem intime securitate conlocare.

Sed in ipso sua orationis ascensu dum eleuare ab infimis nititur. Infirmum fantasmata reuerberatur. Atque ad inueniendam lucem mentis oculos tenditur. Sed ex corporeo usu surgen- tibus terrenorum imagi- nibus obscuratur. Unde & fit plerumque ut intendens animus. ipsa sua infirmitate fati- gatur. Aut orationem deserens desidia torpeat. Aut si diu in oratione per- manserit. ante eius oculos ^{imperfectum} occultarum ima- ginum caligo densificat. Bene ergo dicitur. „Temptatio est uita homi- nis sup terram. Quando ibi quoque seati- discensionis inuenit. ubi se prouectum con- prehendere ascensionis putauit. Unde mens confunditur. Unde

85
PSA
surgere a confusione
nitebatur. Ut hoc
ad semetipsam diuerbe
rata redeat. per quod
semetipsam iam collecta
& quoad unata tran
siebat. Iste ab erudi
tione diuinæ legis alie
nus. ignorantia sua
deprimatur. ne quod
optinende salutis ope
ratur inuenit. Ille
diuinæ legis scientia
præditus. dum sibi præ
cæteris gaudet intellectum
supplere. Quia pri
uato gaudio exultat.
percepti intellectus
in se munera dissipat.
& inde in iudicio cæteris
dæterior exhibetur. unde
clarius cæteris ad tem
pus ostenditur.

Hunc quia uirtutum
dona non subleuant.
& iam uiam simplicem
rectitudinis declinat.

Et uelut extraneum se
a cælesti munere depu
tant. quasi eo securius
praua agunt. quo superni
doni sublimia munera
non percipiunt. Illum
prophætiæ sps replet
ad præsentia subleuant.
eique uentura queque
iam præsentia ostendunt.

Sed dum sæpe & in multis
super semetipsum tollit.
ut futura ueraciter con
templatur. Mens in
sui confidentia deducta
eum qui haberi semper
non potest. semper sibi
ad esse prophætiæ spm
æstimat. Cumque
quod senserit prophætiã
putat. quia sibi hanc
& cum non habet tribuit.
& in quantum habere
potuit amittit.

Sicque fit ut inde post
saliorum merita tristis
redeat. redeat. Unde æstimatione

85
omnium latus preibat.
Temptatio ergo est
uita hominis sup terra.
Quae aut aliena a uirtu-
tibus ad caelestia premia
surgere non ualens aut
ortata bonis spaliibus.
aliquando dixerunt &
occasione uirtutum ruit.
Quia autem paulo supe-
rius hoc esse tempta-
tionem quod malitiam
diximus. Sciendum
summo opere est quod
quidam nobis appella-
tione malitiae amplius
quam nomine tempta-
tionis innuitur. hoc
namque nro intellectui
& expressione militiae
augetur. Quod nimi-
rum per militiam ad
finem cotidie tenditur.
cumque per ordinem
militiae locus crescit
tota simul hominum ^{homini}
militia deficit.

Militia ergo est uita homi-
nis super terram.
Quia sicut superius dixi-
mus. Unus quisque dum
cotidie ad uitae terminum
per augmentum tendit.
augendo uitam uiuere
desinat. Dies quippe
expectat ut ueniant.
Sed cum ad augmentum
uitae ueniunt. iam ab
augmentum uitae
subtrahuntur.
Quia & errantis gressus
dum in anteriora pro-
fecit. quod restat iter
decreuit. Uita ergo
nra militia est. quae
quod ad augmentum
ducitur. eo ut non sit
finitur. Bene igitur
^{dicit} militia est uita hominis
sup terra. Quia dum
per spatia temporum
crescere appetit ab eo ^{dam}
spatium quod per den-
do collegit. crescendo

pertransit. Unoc
apte quoq; ipse militie
cursus & primitur cum
protinus subinfertur.

ETSICUT DIES MER

mercenarii dies eius,
DIES SUOS MERCENARIUS
euolui citius &
optat. Ut ad laboris sui
premiu sine tardi
tate perueniat

Dies itaq; hominis uera
& aeterna sapientis
recte diebus mercenarii
comparantur. Quia
presentem uitam
uiam non patriam
militiam non palmam
deputat. Ne se
ab esse longius a premio
conspicit. Quotardius
ad finem uenit

Considerandū quoq; est
quod mercennarius in
alienis laboribus & su
dat. Sed tamen sibi
premiu propriu

preparat. Uoce aū
redemptoris dicitur

Regnum meum non est
de hoc mundo

Omnes ergo qui spe caeler
tū predicti & exercitio
uite presentis ac teri
mur. In alieno laboramur

Nam saepe & reprobis ser
uire cogimur. mundo
quæ mundi sunt reddere
coartamur. In alieno

quidem labore fatiga
mur. Sed tamen pre
mia nra percipimus

Et phōt peruenimus ad
propria quo pure
ministramus aliena

Quo contra quibusdam
ueritas dicit

Si in alieno fideles non
fuitis quod uestrum
est quis dabit uobis

Sciendum quoq; est
quod mercennarius
sollicite curat inspice
ne unquam dies uacuis

15

labatur, ab opere
 & expectatur finis tem-
 poris. ne inanis ueniat
 ad remunerationem,

In laboris namq; studio
 conspicit. quid peti-
 pere. In tempore remu-
 nationis possit,

Nam cum opus crescit
 praemii fiducia perficit,

Cum uero opus torpue-
 rit. spes ad remunera-
 tionem lassescit,

Unos & electus quisque
 uitam suam quasi mer-
 cenarii dies pensans,

Tanto fidentius spe-
 tendit ad premium.
 quanto nunc robustius
 perdurat ad laboris in-
 clementiam. Quisit
 decursus praesentis
 temporis pensat. dies
 cum operibus numerat.

Ne labore uacua tran-
 seant uite momenta
 formidat. aduersis

gauo & passione refici-
 tur. merore refouetur.

Quia subsequenti uite
 praemium. tanto se remu-
 nerare largius conspicit.
 quanto praemore
 illius cotidianis se mortib;
 uerius inpendit,

Hinc namq; est quod ciues
 supernae patriae condi-
 tori eius psalmiste uocib;

„ dicunt. Propter te
 „ morte adficimur tota
 „ die. Hinc paulus ait,

„ Cotidie morimur prop-
 „ ter ur̄a gloria fratres,

„ Hinc iterum dicit

„ Obquam causam haec pa-
 „ tior. sed non confundor,

Scio enim cui crededi &
 certus sum. quia potens
 est depositum meum
 seruare in illum diem,

Sc̄i igitur uiri quod labo-
 res nunc ueritati con-
 mendantur & exhibent
 tot tam remunerationis

suae pignora Intra spei
 cubiculum clausa tenent,
Sed etiam grauis nunc
 sentitur aestus In opere.
 Ut quandoq; refrigerium
 percipiatur & quidem,
Unde & apte subditur,
Sicut seruus desiderat
 umbram & sicut mer-
 cennarius praestolatur
 finem operis sui. Sic &
 ego habui menses ua-
 cuos & noctes laborio-
 sas enumeravi mihi,
Umbra quippe seruo
 desiderare est. post
 temptationis aestum
 sudoremq; operis aeter-
 ni refrigerii requiem
 querere. Hanc namq;
 umbra seruus ille desi-
 derauerat quid dicebat,
Situit anima mea ad
 domum uiuum. quando
 ueniam & parebo ante
 faciem domini. & rursu,
Heu me quod incolatus

meus prolongatus est,
Qui quasi ad labore agri
 aestum fugiens atq;
 ad optinendam requiem
 refrigerii tegmen qua-
 rens iterum dicens,
Ingrediar in locum
 tabernaculi admirabi-
 lis usq; ad domum dei,
Hanc umbram comprae-
 hendere paulus anhela-
 bat. desiderium habens
 dissolui & cum xpo esse,
No hanc umbram & desi-
 derii iam perfectione
 peruenerant quidice-
 bant. Nos qui porta-
 uimus pondus diei
 & aestus. Bene autem
 qui desiderare umbra
 dicitur. Seruus uocat,
Quia electus quisque
 quo usq; infirmitatis
 conditione constri-
 gitur. Sub dominantis
 corruptionis iugo
 quasi sub aestus

87
Anxietate redimetur,
Quia nimirum cum
corruptione & utis
fuerit tunc sibi
ipsi liber & tranquillus
innotescit, Unde &
recte & iam per pau-
lum dicitur.

„ Ipsa creatura liberabitur
„ a seruitute corruptio-
„ nis in libertate glorie
„ filiorum dei. Electos
enim nunc pena cor-
ruptionis adgrauat.
Sed tunc in corrup-
tionis gloria exultat,
& quantum ad presen-
tis necessitatis pon-
dera. Nunc in dei filios
de libertate nihil
ostenditur. Tanti
uero ad subsequens
libertatis gloriam
tunc dei famulis deser-
uitute nihil appa-
rebit. Creatura
ergo seruitute

corruptionis & utis &
dignitate libertatis
accepta in filiorum
dei gloriam uertitur.
Quia unita deo per spiritum
quasi hoc ipsum quod
creatura est transis-
se ac subigisse decla-
ratur. Sed qui ad-
huc umbra desiderat
seruus est. quia quo-
usque aestu temptatio-
num tolerat. Iugum
misere conditionis
portat. Ubi apte
subditur. Et sicut
mercennarius pres-
tolatur finem operis
sui. Mercennarius
& enim cum facienda
opera conspiciet men-
tem protinus & lon-
ginq; & pondere
laboris addicit.
Cum uero ad asserentem
animum ad conside-
randum operis premiū

reuoocat. uigorem mox
animi ad exercitium
laboris reformat.

Et quod graue perpen
sat & opere. leue

æstimat & remunera

tionem. Sic electi

quique iudicum mundi
huius aduersa patiuntur.

Cum honestatis contu
melias. rerum damna

cruciatus corporis
tolerant. esse graui

æquibus & percentis
pensant. Sed cum

mentis oculos ad æter
nae patriæ considera

tionem tendunt. &
comparatione p̄mii

quam sit leue quod pa
tiuntur inueniunt.

Quod enim ualde esse
inportabile & dolore

ostenditur. conside
ratione prouida &

remuneratione leuigat.
Hinc est quod paulus

semp se ipso robustior
contra aduersa erigit.

quia nimirum finem
sui operis. sicut mercen

narius præstolatur.

Græue namq; quod susti
n& æstimat. Sed leue
hoc propriæ mii consi
deratione pensat.

Ipsæ quippe quam sit
græue quod patitur.

Indicat. qui in carcerib;
habundantius. In pla

gis supra modum
in mortibus frequen

ter se fuisse testatur.

Qui ad uoxis quinquies
quadragenas. una

minus accepit.

Quirter. uirgis cæsus. se
mel lapidatus est.

Ter. naufragium pas
sus. nocte & die in pro

fundo maris fuit.

Qui pericula fluminū
latronum & genese.

& gentibus. In ciuitate

insolitudine in mari in
falsis: fratribus p[er]tulit.

Qui in labore & erumna
in ieiunio multis in fame
& siti in frigore & nudi-
tate laboravit.

Qui foris pugnat inuis
timores sustinuit. qui
ultra vires grauatum
se assertit. dicens.

Supra modum grauatus
sumus supra uirtutem.
ita ut tederet nos & iam
uiuere. Sed quomodo
remuneratio[n]is.
linteris sudoris. tantis
laboris terget. ipse de-
nuntiat dicens.

Non sunt condigne pas-
siones huius temporis.
ad futuram gloriam.
que reuelabitur in nobis.

Finem itaque operis quasi
mercennarius preste-
latur. qui dum prouec-
tum remuneratio[n]is
considerat. uilet.

existimat. quod p[er]ne-
deficiens laborat.

Ap[er]te autem subditur.

Sic et ego habui
mensis uacuos. & noctes
laboriosas enumerauimus.

Electi quippe conditori
serum seruiunt. & saepe
serum inopia coangus-
tantur. Per amorem
o[mn]ino inherunt. & tamen
subsistentia uitae presen-
tis egent. Qui igitur
passiones suas: presen-
tia non quaerunt.
amundi conpendiis
uacuos menses ducunt.

Noctes quoque laboriosas
tolerant. qui aduersi-
tatum tenebras. non
solum usque ad inopiam.
sed saepe usque ad corpo-
ris cruciatum portant.

Dispectum namque egesta-
temque: per p[er]ici laborio-
sum bonis mentibus.
non est. Sed quo usque.

ad afflictionē carnis
aduersitas uertitur
labor procul dubio &
dolore sentitur.

Potest etiam non incon-
uenienter intellegi quod
sc̄s quisq; menses uacuos
sicut mercennarius
ducit. Quia laborem
tam sustinet. sed præ-
mium necdum tenet.

Hoc tolerat. illud & pectat.

Noctes uero laboriosas
enumerat. quia aduer-
sitates sibi presentis
temporis sepe in uirtu-
tib; exercendo coacerbat.

Nam si proficere in men-
te non appetit. minus
fortasse aspera que
mundi sunt sentit.

Que tamen sententia
si a uocē sc̄e ecclesie
ducitur. Intellectus eius
paulo subtilius indaget.

Ipsa quippe uacuos men-
ses habet. que in infimis

89R
suis terrenas actiones
absq; uite premio de-
fluentes sustinet.

Ipsa noctes laboriosas
enumerat. que in mem-
bris fortibus. multipli-
ces tribulationes portat.

In hac & enim uita quedam
laboriosa sunt. quedam
uacua. quedam uero
uacua simul & laboriosa.

Amore quippe condito-
ris presentis uite tribu-
lationibus exerceri. la-
briosum quidem est.
sed uacuum non est.

Amore autē sæculi uolup-
tatib; solui. uacuum
quidem est. sed non
laboriosum. Amorem
uero eiusdem sæculi
aduersa aliqua perpessi.
& uacuum simul & labo-
riosum. Quia & aduer-
sitate mens afficitur.
& remunerationis præ-
mium non repletur.

89^v
In his itaq; sc̄a ecclesia.
qui in ea iam positi ad
huc uoluptatib; deflu
unt. & pro inde fructu
boni operis nonditantur.
Menses uacuos ducit.
quia uitae tempora
sine retributionis munere
expendit. In his uero
qui aeternis deside
riis dediti mundi huius
aduersa patiuntur.
Laboriosas noctes enu
merat. quia tribula
tionum tenebras. quasi
in caligine uitae praesen
tis portat. In his autē
qui & transeuntē mun
dum diligunt & tamen
eius contrarietate
fatigantur. Simul
menses uacuos. & noc
tes laboriosas tolerat.
quia eorum uitae retri
butio subsequens nulla
remunerat. & praesens
tribulatio angustat.

Recte autē nequaquam
dies. sed in eis menses
uacuos habere se phibet.
Mensuum quippe nomine
dierum collectio & sum
ma signantur.
Per diem ergo unaquēq;
actio & primum potuit.
per menses autem actio
num finis intaritur.
Et saepe cum in hoc mundo
aliquid agimus. In
tenta spei alacritate
suspensi. hoc ipsum quod
agimus uacuum non
putamus. Sed post
quam ad actionum
terminum puenimus.
non optinentes quae
appetimus. laborasse
nos in uacuum dolemus.
Non solum igitur dies.
sed menses uacuos
ducimus. cum nos in
terrenis actib; sine
fructu laborasse. non
& actionū principio

90R

sed sine pensamus .
Cum enim labores nr̄os
 aduersitas sequitur
 quasi uitae nr̄e uacui
 menses arguuntur .
Quia & conplatione alio
 num agnoscitur . quam
 frustra in actionibus
 sudabamus . Sed quia ^{trada bar}
 In sacro eloquio non
 numquam nox pro
 ignorantia ponitur
 Paulo ad testante . qui
 uentura uitam scien
 tibus discipulis . dicit .
Omnes uos filii lucis estis
 & filii diei . Non sumus
 noctis neq; tenebrarū .
 quibus praemisit .
Uos autem fr̄s non estis
 in tenebris . ut uos dies
 illa tamquā fur conp
 hendat . Potest hoc
 in loco & eorum prona
 uox sc̄ae ecclesiae accipi
 qui post ignorantiae suae
 caliginem ad amorem

rectitudinis redeunt
 & ueritatis radus in lū
 tratq; flēib; diluunt
 quod errauerunt
In luminatur & enim
 quisq; respicē . quam
 turpe fuerit . quod pre
 sentis uitae amore
 laborauit . **I**n eis ergo
 sc̄a ecclesia in quibus
 ad uitā reuertitur
 laborem suum aestuanti
 seruo . & desideranti
 finem merennario
 comparat . dicens .
Sicut seruus desiderat
 umbram . & sicut mer
 cennarius praestolatur
 finem operis sui . Sic
 & ego habui menses
 uacuos . & noctes labo
 riosas enumeravi mihi .
In conparatione & enim
 duo sunt quae praemisit .
 In expressione & iam
 fatigationis . duo pro
 tinus subdit .

90^v
No est uanum quippe
mensis uacuos reddi
dit. quia quo magis
aeternū refrigerium
queritur. eo magis
conspicitur. quam uacue
pro ista uita laboratur.

Pro prestolante uero
laboriosas noctes sub
intulit. quia quo ma
gis & termino operis
præmium quod adse
quamur. inspiciamus.
eo magis ingemiscimus
diu nos nescisse quod
querimus. Unde &
ipsa pænitentis cura
uigilantis exprimitur.
ut laboriosas noctes
enumerasse diceretur.

Quia quanto uerius ad
dñm reuertimur. tanto
subtilius labores quos
p ignorantia in hoc
mundo ptulimus do
lendo pensamus.

Nam quo unicuique plus

dulce fit. quod de æter
nis desiderat. eo et
magis graue ostendi
tur. quod pro presentiu
amore tolerabat.

Si uero ad solam historia
sequentia uerba pensan
tur. per hæc procul
dubio animus dolentis
& exprimitur. qualiter
p diuersos modos desi
derii mestitia impellen
te uariatur.

Nam subditur.

” **S**I DORMIERO DICAM
” quando surgam. &
” rursus & expectabo uesperam.

I **N**NOCTE quippe dies
queritur. In die uespera
desideratur. Quia
nimirum dolor non
pmitte placere que
ad sunt. Cumque
mentem p experimen
tum presentiu adficit.
semper hanc quasi conso
lantem desideriam

ad alia per expectationē
tenorē. Sed quia & af-
flicta mens per appe-
titum. & tamen dolor
eius & iam seductus
desideriis non finitur.
Recte sub iungitur.

REPLEBOR DOLORIB;
usque ad tenebras.

CAUSA AUTEM EIUSDEM
doloris & primitur
cum protinus subinfert.

INDUTA EST CARO
mea putredine & sor-
dibus puluerē. cutis
mea aruit. & contracta ē.

Sed haec subtilius con-
gruentiusq; differimus.
si ad praemissae & posi-
tionis ordinem redeamus.

Somno namq; torpor
otii. surrectione autē
& exercitatio actionis &
primitur. Uespere
quoq; nomine quia
somnia congruit. sur-
sus otii desiderium

figuratur.

Scā uero ecclesia quousq;
uita corruptionis ouerit
flere mutabilitatis suae
damna non desinit.

No hoc namque homo
conditus fuerat. ut
stanti mente in artem
se contemplationis
erigeret. & nulla hunc
corruptio a conditoris
sui amore declinaret.

Sed in eo quod ab ingeni-
ta standi soliditate
uoluntatis pedem
a culpa mouit. ad elec-
tione conditoris inse-
mā ipso protinus cecidit.

Amorē uero dī. ueram
scilicet stationis artem
deserens. Nec in se con-
sistere potuit. quia
lubricae mutabilitatis
impulsu. Infra semper
per corruptionem
proruens. & iam
a se ipso dissensit.

Qui nunc quia conditio
 nis suae soliditate non
 figitur. Alternantis
 semp desiderii motu
 uariatur. Ut & quidam
 actione desiderat &
 occupatus ad otio
 anhelat. Quia enim
 fixa mens stare cum
 potuit noluit. stare
 iam non ualeat & iam
 cum uolet. Conditio
 nis quippe sui contem
 platione deserens
 salutis suae fortitudi
 ne perdidit. & quo
 libet posita semper
 egra alium locum que
 rit. Varietate ergo
 humanae mentis & pri
 mens dicat.

Si dormiero dicam
 quando surgam. &
 rursus expectabo ues
 peram. Ac si aperte
 dicere. Nil precep
 tum mentis sufficit.

quia ipsum qui uere
 sufficere potuit amisit.

In somno namque surrec
 tione desidero. In sur
 rectione uesperam expecto.

Quia & quidam exercitium
 actionis appetit &
 exercitatus otium quidam
 quero. Quod tamen
 intellegi & aliter potest.

Dormire namque est
 in peccatis iacere.

Si enim somni appellatio
 culpa non esset. Nequa
 quam paulus diceret.

Euigilate iusti & nolite
 peccare. Unde & au
 ditorem suum ammo
 nat dicens. Surge
 qui dormis. & exurge
 a mortuis & inlumina
 bit te xps. & rursus.

- " Hora est iam nos desom
- " no surgere. Unde
- " & salomon peccante
- " increpabat dicens.
- " Usquequo piger dormis.

Electus igitur quisque
 cum peccati somno
 p̄mititur. Ad iustitiæ
 uigilias surgere conat̄.

Sed sæpe cum surrexe-
 rit ipsa se extolli mag-
 nitudine uirtutum
 sentit. Unde & temp-
 tari se presentis uitæ
 aduersitatibus post
 uertutes desiderat.
 Ne peius & confiden-
 tia uirtutum cadat.

Si enim seruari se melius
 p̄temptati onem
 non cognosceret.
 Nequaquam psalimis
 ta diceret. Proba-
 me dñe & tempta me.

Bene ergo dicitur.

Si dormiero dicam quan-
 do surgam & rursus
 expectabo uesperam.

Quia & peccati somno
 lumen iustitiæ quæri-
 tur. Ut cum uirtutum
 prospera mentem

elevant. Ad uirtutem aduer-
 sitas desideratur. ut pro-
 fecto animus cum uir-
 tutum suarum gaudio
 plus quam debet ad tollit̄
 per contrarietatem p̄-
 sentis uitæ. edicto merore
 solidetur. Unde & ne-
 quaquam formidabo
 uesperam dicitur. sed ex-
 pectabo. Expecta-
 mus & enim prospera
 formidamus aduersa.

Uir igitur iustus uespe-
 ram expectat. quia
 cum exerceri hunc tri-
 bulatione necesse est
 ipsa ei fit aduersitas
 prospera. Potest
 uespere nomine. & iam
 peccati temptatio de-
 signari. Quæ sæpe
 tanto acrius mentem
 laceret. quanto & ean-
 dem mentem sp̄s ad su-
 perbia atque euehit.

Nequaquam namque

m qui uere
 peccat amittit
 natus surrec
 uenit in uir
 uespere
 dicitur dicitur
 appo. &
 ut cum qu
 uo tamen
 dicitur peccat
 anq. est
 uacere
 ni appella
 nem. Neque
 dicitur.
 h & nocte
 Unde &
 uum amme
 uer. Surg
 rmi. dicit
 ur & in lam
 pr. & u
 tiam orae
 gere. Un
 mon p
 xhe
 qu

Sic in hac uita per exerci-
tationē iustitiæ peccatū
deseritur. Ut in eandē
iustitia Inconcusse
maneatur. Quia & si
iam a cordis habitaculo
culpam rectitudo eli-
māt. ipsa tamen cul-
pa quæ se pellitur. co-
gitationis nræ foribus
ad sidens. ut sibi aperia-
tur pulsat.

Quod moyses quoque
sp̄aliter innuit. cum
facta corporaliter
temporum momenta
narravit dicens.

Facta est lux ^{mane}. Atque
paulo post subiciens.
factum est uespere.
Creator quippe omnium
humane culpe præsciens.
tunc expressit in tempo-
re quod nunc uersatur
in mente. Lux quippe
ad uesperum ducitur.
quia nimirum lumen

rectitudinis. umbra sequit̄
temptationis.

Sed quia electorum lux
temptatione non extin-
guitur. Nequaquam
nox ^{se} uespera facta
perhibetur. Quia
nimirum sæpe temp-
tatio in corde rectorū
lumen iustitiæ abscon-
dit. sed non interimit.

Quasi ad pallorem trepi-
dationis pertrahit.
sed funditur non extin-
guit. Electi ergo
post somnum
surrectionē appolunt.
posturrectionem
uesperā præstolantur.

Quia & de peccato ad iusti-
tiæ lumen euigilant.
& ipso iustitiæ lumine
positi. semp se contra
inlecebras temptationū
parant. Quas nimirum
non timent. sed expect-
tant. quia utilitati

93R

suae rectitudinis. & iam p
temptamenta proficere
non ignorant.

Quanta libet autem con
tra corruptionem sua
virtute conderint.
habere integram salu
tem nequeunt. quousq;
dies presentis uitae
finitur. Unde & sub
ditur.

ET REPLEBOR DOLORIB;
usque ad tenebras.

Modo namq; aduersa
Inruunt. modo ipsa
quoq; prospera callida
hilaritate blandiunt.
modo surgentia uitia
bellum carnis excitant.
modo deuicta animu
ad elatione uocant.

Bonorum igitur uita
usq; ad tenebras dolo
rib; repletur. quia
quousq; tempus corrup
tionis agit. Interna
& externaq; afflictione

concurritur. & salute
securitatis non inuenit.
Nisi cum die funditur
temptationis relinquit.
Unde bene & haec eadem
dolorum causa protu
nus subinfertur cum dicitur.

INDOTA EST CARO MEA
putredine. & sordib;
pulueris.

Ut enim paulo superi
us diximus soliditate
Ingenita cum uolunta
ri e homo deseruit
& sese in uoragine
corruptionis mersit.

Unde nunc uel per Inmun
da opera labitur. uel
per cogitationes inlici
tas faclatur. Ut enim
ita dixerim culpae suae
paenaliter subdita. ipsa
iam natura nra facta
est extra naturam.
& remissa usq; ad per
uersa opera ducitur.
Restricta autem

peruersorum operum
 Inportuna cogitatione
 fuscatur. Per exple
 tionē ergo actionis in
 licite carne putredo
 afficit. Per leuitatē
 uero cogitationis impro
 be quasi ante oculos
 puluis surgit. Consen
 tiendo uitis putredine
 at terimur. Uitiorū
 uero imagines in corde
 tolerando sordibus pul
 ueris fœdamur.

“ **N**it ergo. **I**noua est
 “ caro mea putredine &
 “ sordibus pulueris.

“ **N**esi aperte diceret
 Carnalem uitam quam
 patior. aut tabes lubri
 ce operationis pollent
 aut scuitiorum memo
 ria. caligo misere cogi
 tationis premit.

“ **Q**uod tamen si ex uoce
 ecclesie uniuersalis
 accipimus. Aliquando

hanc proculdubio carnis
 putredine. Aliquando
 autē grauari sordibus
 pulueris inuenimus.

“ **M**ulti quippe in ea sunt
 quidam amore carnis
 inserviunt. fœtore
 luxurie computrescunt.

“ **E**t sunt nonnulli qui
 ad uoluptatē quidem
 carnis abstinent. Sed
 tamen tota mente in
 terrenis actibus iacent.

“ **D**icat ergo sc̄a ecclesia
 unius membri sui uocibus
 dicat. quid de utroque
 genere hominū tolerat.

“ **I**noua est caro mea
 “ putredine & sordibus
 “ pulueris. **N**esi apte
 insinuauit dicens.

“ **S**unt plerique qui mihi
 per fidē membra sunt
 sed tamen sana uel
 quia munda pactionem
 non sunt. Quia aut
 uicti desideris turpibus

ad corruptionis putredinem defluunt. autu terrenis actibus dediti puluere consperguntur,

In illis enim quos lubricos tolero. carnem uidelicet & putrescentem gemo.

In istis autem quos terrenam querentes patior. quid aliud quam foeda puluerem porto

Unde & apte simul de utrisque subiungitur.

Cutis mea aruit & contracta est.

In scē quippe ecclesie corpore. hi qui solis & exterioribus curis inseruiunt. congrue cutis uocantur. Quae nimirum cutis arescendo adtrahitur. quia mentes carnalium dum praesentia diligunt. & quasi iuxta posita concupiscunt. ad futura tenentur per longanimitatem

nolunt. Quidum in terne spei pinguedine negligunt. ut adtrahatur are. fiunt.

Quam si horum corda desperatio non siccat. Nequaquam adestur haec pusillanimitatis adtrahere. Hanc namque adtractionem psalmista formidauerat. cum siccitate mentis inueniens dicebat. Sicut adipe pinguedinis repleatur anima mea.

Ad ipsi quippe pinguedinis animam repleat. cum hanc contra praesentium desideriorum aestum. supernae spei infusio refouet. Cutis ergo arescens adtrahitur. cum cor in exterioribus deditum. atque desperatio siccatum. In ductoris sui amore non tenentur sed

calubrio car
e aliquando
uari foribus
inuenit
pe in
umore car
te. fere
on putredin
nulli qui
quidem
ment. Sed
ta mente in
cat. licet
sa. ac defu
m. su uoc
de utroque
m. nu. tale
t. caro me
me. d. s. r.
r. A. d. i.
d. d. i. c. e. n. t.
eriq. q. u. m.
de. mem. b. r.
amen. s. u. m.
o. p. a. z. a. t.
sunt
o. d. e. n. t.

In semetipso ut ita dixerim rugosa cogitatione replicatur. Pensandum uero est quod carnales mentes iocisto presentia diligunt. quia uita carnis. quam fugitiua fit. minime ppendunt. Nam si uelocitate transiatur eius aspicerent hanc & iam prosperante minime amarent. Sc̄a autem ecclesia In electis suis cotidie quantum sit. rebus exterioribus cursus conspiciat. & iocisto in hinc pedem sollicitate intentionis figit. Unde & apte subditur.

» **Dies** uelocius
 » transierunt quam
 » atescente. tela
 » succiditur.

Congrua. ualde similitudine. tempus carnis telae comparatur.

Quia sicut tela filis. sic uita mortalis diebus singulis proficit. sed quo augmentum percipit. ad incisionem tendit.

Quia sicut & superius diximus. cum tempora accepta praeteriunt. uentura breuiantur.

Et de uniuerso uitae spatio eo fiunt pauciora quae ueniunt. quam multa sunt quae transierunt.

Tela quippe infra supraque ligata duobus lignis innectitur ut texatur. Sed quo inferius texta inuoluitur. eo superius texanda deplacatur.

Et unde ad augmentum multiplicat. Inde fit minus quod restat.

Sic nimirum uitae nostrae tempora & transacta quasi inferius inuoluitur. & uentura a superiora deplacamus.

Quia quod plus fuerit
præterita minus esse
incipiunt futura

Sed quia nec tela ad
præmonitionem nri temporis
sufficit. Nam eius quoque
festinatione uitæ nre
uelocitas transit

Recte nunc dicitur
Dies mei uelocius tran
sierunt quam at texen
te tela succiditur

Tela quippe tarditate
proiectus habet. uita
autem præsens mora
defectus non habet

In illa namque cum labo
rantis manus figitur
aduentus terminus
elongatur. In ista
uero quia tempus de
sinens indefinenter
consumimus. ad finem
nri tineris. Etiam quies
cendo peruenimus
& percursum nri transi
tur. Etiam dormientes

Imur. Electi igitur
quia presentis uitæ
momenta decurrere
sub festinatione conspi
ciunt. Nequaquam
in hoc tantæ mobilitatis
tanere cordis inatten
tionem figunt. Unde &
apte protinus subditur

ET CONSUMPTI SUNT
absque ulla spe

Reprobos uero mens
erga dies uitæ præsen
tis tanto tempore constin
gitur. At sic semper hic
apparent uiuere. qua
tenus si ualeant uiuen
di cursum desiderent
numquam finire

Cogitare quippe uentura
despiciunt. Spem totam
in sebus transeuntibus
ponunt. habere nulla
nisi que prætereunt
concupiscunt

Cumque nimis transeuntia
cogitant. & mansura

Nullatenus sperant
 sic cœcitate insensibili
 cordis oculos claudunt.
 Ut æternæ lucis nulla
 tenus intendatur.

Unde fit ut sepe iam
 corpus molestia qua
 tiat. & uicina mors
 uirtutē uitæ sp̄s in
 cidat. Næ tamen
 curare quæ mundi sunt
 desinant. Jamq; eos
 ultor ad iudicium per
 trahit. & tamen ipsi
 orationes sollici
 tant. Rebus transe
 untibus occupati. nil
 aliud cogitant. Nisi
 in hoc mundo adhuc
 qualiter uiuant.

Relinquenda omnia
 quasi possidenda dis
 ponunt. Quia spes
 uiuendi non frangit.
 & iam cum uita termi
 nat. Jam ad iudi
 cium trahuntur per

sententiã. & tamen
 adhuc habendis rebus
 inherent per curam.

Ouræ & enim mentē
 ab esse mori longe
 credunt. & iam cum
 sentitur. Sicq; a car
 ne anima soluitur.
 Ut erga presentia in
 moderato amore se
 retinens. cum ad æter
 num supplicium duci
 tur. hoc ipsum quoq;
 nesciat quo ducatur.
Et desiderans quæ amare
 cum termino noluit.
 Repente sine termino
 inuenit. quæ numquã
 præuoluit. **A**t con
 tra rectorum mens
 ad æternitatis inten
 tionē tenditur. & iam
 cum præsens eam
 feliciter uita comitat.
Magna carnis salute
 uitatur. Næ tamen
 eius fiducia animus

Reardatur. Nullum
 adhuc mortis articulum
 erumpit & quasi prae
 sentem hanc cotidie
 conspiciat. Quia enim
 vita indefinenter labi
 tur. Spes uiuendi fun
 ditus amputatur.

Bene ergo diebus praete
 reuntibus dicitur.

Consumpta sunt absque
 ulla spe. Nisi aperte
 diceretur. Mentis
 fiduciam in presenti
 uitam non posui. quia
 omne quod praeterit
 calcando desperavi.

Unde apte mox subdit.

Memento quia uen
 tur est uita mea.

Hi & enim uitam carnis
 quasi permanentem
 diligunt. qui quanta
 sit uitae sequentis eter
 nitatis non intendunt.

Cumq; soliditatem peren
 nitatis non considerant.

silium. patriam. tene
 bras. lumen. cursum. sta
 tionem putant. Quia qui
 maiora nesciunt. iudi
 care de minimis nequa
 quam possunt.

Ordo quippe iudicii exigit
 ut quod examinare nitimur.
 transcendamus.

Si enim praesens rebus
 animus non ualeat.
 Nequaquam de his cetera
 a quibus uincitur uideat.

Idcirco itaq; mens repro
 ba praesentis uitae cur
 sum aestimare non suf
 ficit. quia admiratione
 illius & amore
 succumbat. Sci autem
 uiri. quo ad aeterna cor
 eleuant. quam breue
 sit quod sine claudit
 pensant. Teorum
 sensibus uilescit quod
 praeterit. quo intellec
 tu radiante interlucet.
 quod acceptum numquam

recedit, Cumq; infi-
 nitate perennitatis
 aspiciunt. Nequaqua-
 iam pro magno deside-
 rant. quod quid finis
 angustat, Sic suble-
 uata mens extra tem-
 porum terminos dicitur
 & iam cum castre in tem-
 pore tenetur, Quanto
 altius finienda dispicit,
 quanto uerius infinita
 cognoscit, Sed haec
 ipsa humane breuitatis
 consideratio auctori
 nro magnae uirtutis
 oblatio est, Unde
 recte nunc cum de pre-
 catione immolatio
 eiusdem uirtutis offer-
 tur cum dicitur,

” **Memento quia uen-**
 ” tur est uita mea,
 Nisi aperte diceretur,
 Transientem uelociter
 benignus respice quia
 & tanto ate uideri

miseri cordius debeo
 quanto ipse a considera-
 tione breuitatis meae
 oculos non auerto,

Sed quia dum tempus
 uite presentis abscidi-
 tur ad operatione
 promerende uenie ultra
 rius non reditur.

Recte subiungitur,
 ” **Nec reuertetur oculo-**
 ” lus meus, ut uideat bona,

” **M**ouidenda bona ex
 tincti oculos non redit
 quia ad exhibenda
 recta opera. & uita castre
 anima non securrit,

Hinc est quod diues quem
 inferni flamma crucia-
 bat. quia sem&ipsum
 reparare operando non
 posse agnouerat.

Nam nequaquam sibi sed
 relictis fratribus proo-
 esse satagebat dicens,

” **R**ogo pater abraham ut
 ” mittas in domo patris

mei. habeo enim quinq;
fratres ut testetur illis.
Ne & ipsi ueniant in locum
hunc tormentorum.

Solent namque mestum
animum. sper uel falsa
refouere. Sed ut pena
suam reprobi grauius
sentiant. spem de uenia
amittant. unde flam
mis utricibus traditur.
Non sibi ut diximus.
sed optulari fratrib;
concupiuit. Quia
numquam se igneam
casse se tormentis ad
iuncto desperationis
supplicio agnouit.

Hinc salomon ait.
Quodcumque potest ma
nus tua facere. Instan
ter operare. Quia nec
opus. nec ratio. nec sci
entia. nec sapientia
erit apud inferos. quo
tu properas.

Nequaquam ergo ad

uidenda bona oculos
reuertatur. quia retri
butione suam mens in
ueniens. ad operatio
nis usum. nullatenus
reuocatur. Quia igitur
fugit omne quod cerni
tur. & mansura sunt
quae secuntur.

Bene beatus iob. uno uersu.
utraq; complexus est
dicens. Memento.
quia uentus est uita
mea. Nec reuertatur
oculus meus ut uideat
bona. Cursum quip
pe presentium contem
platus. ait. Memen
to. quia uentus est uita
mea. Eternitatem
uero sequentium con
siderans adiunxit.

" Nec reuertatur oculus
meus. ut uideat bona.

Ubi apte quoque uniuersi
humani generis. ad re
demptionis munere

ius debeo
de confidens
meae
m
entat dicit
eracione
de uenie ubi
toratur
gratur
etur oc
ut uideat
a boni ex
uly non rec
uenerat
futa cas
fcurrat
oouet
flammu
u sem
operum
nouerit
uquam
frater
agebat
ter ab
r

distrahit uocem protinus
sumit dicens,

“ **Nec aspiciet oculus**

“ **hominis**,

Uisus quippe hominis
est misericordia redēp
toris. quæ insensibili
tatis nr̄e duritiā cum
respicit. emollit,

Unde teste quoq; euan

“ gelio dicitur, Respexit

“ ih̄s p̄r̄o. & recorda

“ tur est p̄r̄us uerbi

“ quod dixerat ih̄s

“ egressus foras fleuit

“ amare. Exutā uero

carne animamq; nequa

quam iam uisus homi

nis aspiciet. quia post

mortem non liberat

quem ante mortem

gratia adueniam non

reformat. Hinc enī

paulus dicit,

“ Ecce nunc tempus accep

“ tabilem. ecce nunc

“ dies salutis. Hinc

psalmista ait,

“ Q̄n̄m in saeculum miseri

“ cordia eius, Quia

nimirum quem nequa

quam modo misericor

dia eripit. sola post

præsentis saeculū. iustitia

addicit. Hinc salomon

“ ait, Quia lignum

“ quacumq; locum cœci

“ derit. siue ad austrū

“ siue ad aquilonem ibi

“ erit, Quia cum hu

mani casus tempore

siue sc̄s. siue malignus

sp̄s egredientē animā

claustra castus acce

perit. In æternū sine

ulla permutatione

retinebit, Ut nec

sc̄altata ad suppliciu

proruat. nec mersa

æternis supplicis

ultra ad remedium

eraptionis ascendoat

Uir igitur sc̄s. humani

generis omnia considerant

quod a presenti seculo
 sine redemptoris cog
 nitione subtrahitur
 atq; eternis ignibus
 inseparabiliter sepeli
 tur & eius uocem in se
 suscipiens dicat. Nec
 aspiciet me uisus homi
 nis. Quia nimirum
 redemptoris gratiam
 quem nunc non intuetur
 ut corrigat. tunc non
 respicit. ut ab interitu
 abscondat. In iudicium
 quidem dominus ueniens
 peccatorem uidet ut fe
 riat. sed non uidet
 ut largiendam salutis
 gratiam recognoscat.

Culpa examinat. & ui
 tam peccati ignorat.

Unde sanctus uir. cum se post
 presentem uitam respectu
 hominis uideret non
 posse fatetur. A pro
 mox subdit.

Oculi tui in aere

& non subsistam.
 Ac si aperte diceret.
 Districtus in iudicio ue
 nies. & ad saluandum
 non uides. & ad ferien
 dum uides. Quia que
 in presenti uita dispen
 sationis tue miseratione
 non respicis. Respi
 ciendo post modum
 pietati extinguet.
 Nunc enim peccator
 quisque dominum non metuit
 & uiuit. blasphematur
 & proficit. Quia
 scilicet misericors crea
 tor. quem expectando
 uult corrigere. Aspici
 endo non uult punire.
 Sicut scriptum est.

Dissimulas peccata homi
 num propter peniten
 tiam. Sed tunc pec
 cator cum respicitur
 non subsistit. quia cum
 districtus iudex merita
 subtiliter inquirat.

reus ad tormenta non
sufficit, Quamuis hoc
etiam iustorum uoci
congruit - quorum mens
semp sollicita uenturo
examine intendit.

Omne enim quod agunt
m&uunt dum caute
considerant - equante
quanto iudice stabunt,

Intuentur potentiam illius
magnitudinis - & pensant
quanto reatu constric-
ti sunt propriae infir-
mitatis - enumerant
mala propriae operis
& contra haec & agge-
rant bona ^{meritis} conditoris.

Considerant praemia quae
districtae iudicis bona
opera quam subtiliter
pensat. Et perituros
se absq; ambiguitate
praesciunt - si remota
pietate iudicentur.

Quia hoc ipsum quoque
quod iuste uidemur

uiuere culpa est - si uita
nrām cum iudicat hanc
apud se diuina misericor-
dia non excusat.

Hinc enim in hoc eandem
libro scriptum est

“ Nstra non sunt munera
in conspectu eius.”

Quia apud eius districtū
iudicium ipsi quoque
maculas iniquationis
habent - quip mundiā
scitatis lucent. Bene
ergo dicitur. Oculi tui
in me & non subsistam.

Nesi apte iusti uoce dice-
retur. Si subtili exami-
natione discutior - per-
ferendo iudicio non ad-
surgo. Quia ad penam
uita non sufficit - si hanc
inmanitas iuste retri-
butionis premit.

Bene autem eiusdem hu-
mani generis & culpa
breuiter & pena subroga-
tur - cum protinus dicitur.

SICUT CONSUMITUR
 nubes & pertransit. Sic
 qui descendit ad inferos
 non ascendit.

NUBES quippe ^{ad} ALTIORA
 suspenditur. Sed densa
 ta uento impellitur
 ut currat. Calore autē
 solis dissipatur. ut uanescat.

Sic nimirum corda sunt
 hominum que p accepte
 rationis ingeniam
 ad alta emigrant.

Impulsa autē maligni
 sp̄s flatu prauis desi
 deriorum suorum
 motibus. huc illucque
 p̄trahuntur. sed dis
 tricti respectu sup̄ni
 iudicis. quasi solis calore
 liquefiunt. & semel
 locis p̄nalibus tradita
 ad operationis usum
 ultra non redeunt.

Uir igitur sc̄s. elationē
 cursum. defectumq;
 humani generis & pri

mentis dicat.

„ **S**icut consumitur nubes
 „ & p̄transit. Sic qui dis
 „ cendit ad inferos non
 „ ascendit. **N**esi aperte
 loqueretur dicens.

In alto currendo defectit.
 qui sup̄biendo ad interitū
 tenoit. Quem si semel
 culpa ad p̄nā p̄trahit.
 misericordia ulterius
 ad ueniā non reducit.

Unde adhuc subditur.

„ **Nec reuertetur ultra**
 „ In domum suam.

Sicut domus est corpo
 ris habitaculum corpo
 rale. Ita unicuique
 menti. hoc domus fit.
 quod ex desiderio inha
 bitare consuevit.

No domum igitur suam
 ultra non reuertetur.
 quia semel quisq; eter
 nis supplicis traditus.
 ad hoc ubi amore inhe
 rerat. nullatenus reuocat.

Potest etiam inferni
 nomine peccatoris
 desperatio designari.
 De qua per psalmistam dicitur,
 " In inferno autem quis
 " confitebitur tibi populus.
 Unde rursus scriptum est,
 " Impius cum uenerit in
 " profundum peccatorum
 " contempnit.
 Quisquis autem impietate
 succumbit. uitam
 profecto iustitiae. mo-
 riendo derelinquit.
 Quia uero etiam post
 peccatum. molem des-
 perationis obruitur.
 quod aliud quam post
 mortem inferni sup-
 plicis. sepelitur.
 Bene ergo dicitur
 " Sicut consumitur nubes
 " et pertransit. Sic qui
 " descendit ad infernum
 " non ascendit.
 Quia plerumque cum per-
 spiratione nequitiae.

etiam desperatio sociatur.
 et uia iam reuersionis
 absciditur. Recte autem
 corda desperantium
 nubibus comparatur.
 quia et caligine erroris
 obscura sunt. et pecca-
 torum multiplicitate
 condensa. Sed con-
 sumpta pertransiunt.
 quia claritate extremi
 iudicii. irradiata dissi-
 patur. Sola etiam
 domus in habitatio
 cordis intellegi.
 Unde sanato cuidam dicitur.
 " Uade in domum tuam.
 Quia nimirum dignum
 est. ut peccator post
 ueniam ad mentem
 suam redeat. Ne tamen
 quod iuste ferriatur
 admittat. Sed qui
 ad infernum descendit.
 ad domum suam. ulte-
 rius non ascendit.
 Quia eum quae desperatio

obruit. a cordis sui
habitaculo foris mit-
tit. Et redire interor-
sus non ualeat. quia
fusus & terius addet
riora ^{condit.} impulsus cadit.

No contemplandus quip-
pe creatorem homo
conditus fuerat. Ut
eius semp speciem que-
reret. atq; insollemni-
tate illius amoris ha-
bitaret. Sed & trase
per inobedientiam
missus. mentis sue
locum perdidit. quia
tenebrosis tineribus
sparsus. ab in habita-
tione ueri luminis
elongauit. Unde
apte subditur.

**NEQUE COGNOSCE-
L**eum amplius locus eius.
Locus quippe homi-
nis. sed non localis
ipse scilicet conditor
& agit. qui hanc ut

^{100R}
semexipso consistere
creauit. Quem nimi-
rum locum tunc homo
deseruit. cum seducto-
ris uerba audiens
a conditoris amore
discessit. Sed cum
omni dicit sedimendo
se homini & iam corpo-
raliter ostendit.

Ipsa ut ita dixerim fugiti-
ui sui uestigia subse-
quens. ad retinendos
quem amiserat homi-
nem locus uenit.

Sienim appellari locus
nequaquam conditor
possit. omni laudans
psalmista non diceret.

“ Filii seruatorum tuorum
“ habitabunt ibi.”

Ibi enim non dicimus.
Nisi cum locum specia-
liter designamus.

Sed sunt plerique qui & a
post perceptum se-
demptionis auxilium.

100^v
ad desperationis tenebras deuoluuntur.

Et tanto nequius perseunt. quanto & oblata remedia misericordiae contempnunt.

Recte ergo de damnato homine dicitur. Neq; cognoscat eum amplius locus eius. Quia conditores suo tanto tunc districtius in iudicio non agnoscitur. Quanto nunc ad reparationis gratiam nec proona seuocatur.

Unde & notandum summo opere est quod non ait. Neq; cognoscat amplius locum suum. Sed ait. Neq; cognoscat eum amplius locus eius. Quia enim cognitio non homini. sed loco tribuitur. Patenter ipse conditor loci nomine

designatur. Qui districtus ad examen ultimum ueniens. In iniquitate durantiibus dicit.

” Nescio uos unde estis. Sed electi quicq; quod districtae reprobos repellit. considerant eorum semet ipsos cotidie a perpetua te nequitiae sordibus sollicitius purgant.

Cumq; perituros alios frigidere aucte amore conspiciunt. Studiose se ad penitentiae lamenta succedunt.

Unde & apte subditur.

” **QUA PROPTER ET ECO**

” Non pascam ori meo.

ORI ET ENIAM SUOⁿ PARCIT. qui confiteri malum quod fecitⁿ erubescit^e.

IN labore quippe omittere est. hoc ad confessionem perpetratae iniquitatis occupare. Sed iustus

^e Ori suo parcat. qui confiteri malum quod fecit erubescit.

ori suo non parcat quia
iram iudicis districti
præueniens uerbis con
tra se proprie confes
sionis scuit. Hinc
psalmista ait,

Præueniamus faciem eius
in confessionem. Hinc
per salomone dicitur

Qui abscondit scelera sua
non dirigitur. Qui autē
confessus fuerit & dere
liquerit ea. misericor
diam consequetur.

Hinc rursus scriptum ē,

Justus in principio accu
sator est sui. Sed ne
quaquam ad confes
sionē os panditur. Nisi
cum consideratione
districti iudicii per pa
uorē sp̄s angustatur.

Unde & apte mox subdit.

LOQUAR IN TRIBULA
tione sp̄s mei

Tribulatio quippe
sp̄s linguam commouit.

Ut statum prauis operis.
uox confessionis impug
net. Sciendum quoq;
est. Quia sepe & repro
bi peccata confitentur.
Sed delere contempnunt.

Electi autē culpas suas
quas uocibus confessionis
aperiunt. districtę
animaduersionis flēi
bus inscuntur.

Unde beatus iob bene post
quam se ori suo non par
cere spondit. tribula
tionē mox sp̄m subdidit.

Nisi aperte fateatur dicens.

Sic statum lingua loqui
tur. ut nequaquam
& per ameroris stimu
lo palia sp̄s uagetur.
Sed culpas loquens
uulnus aperio.

Culpas uero ad correctio
nē cogitans. salutem
uulneris & medicamine
meroris quæro.

Qui enim mala quidem

Quoniam
men ultimi
iniquitas
is dicit
unde est
uic; quo
reprobos
re ed sem
e per uia
ordibus
argant
turos dicit
dum an
nt. Stuen
tentia la
cedunt
te subom
pter et
stam om
exta su
confiteri
oo facte
quippe
re est. lo
tionem
muntat
Sed uult

quæ perpétravit insi-
nuat - sed flere insi-
nuando recusat.

Quasi subducta ueste uul-
nus detegit - Sed tor-
penti mente medica-
mentis uulneri non ap-
ponit. Confessionis
igitur uocem solus
necesse est - ut meror
excutiat - ne uulnus
proditum sed neglec-
tum - quod licentius
iam phumanam noti-
tiam tangitur - d&era
us putrescat.

Quo contra psalmista
plagam cordis non so-
lum detexerat - sed
de tectis & iam medica-
mentum meroris ad-
hærebatur dicens

” Iniquitatem meam ego
” pronuntio - & cogitabo
” pro peccato meo.

Pronuntiando enim
occultum uulnus delectat.

cogitando autem quid
aliud quam medica-
mentum uulneri appo-
nit. Sed afflictæ
menti & sua sollicite
damna cogitanti.

rixia pro se & ipsa orit
contra se & ipsam.

Nam cum se ad amenta
penitentiae instigat -
occulta se increpatione
ditaniat. Inoe-
& apte mox subortur.

” **CONFABULABOR**

” cum amaritudine ani-

” meae meae.

Pauore namq; diuini
iudicii afflicti quim-
quædam male gesta
plangimus - ipsam
uim nræ amaritudinis
ad discutendos nos uigi-
lantius excitatis. Alia
in nobis & iam quæ am-
plius defleamus inue-
nimus. Nam saepe
quod torpentes latuit

102 R

flentibus subtilius in-
 notescit, & afflicta
 mens certius inuenit
 malum quod fecerat
 & nesciebat, Eiq; rixa sua
 uerius aperit, quantum
 aueritatis pace deuiavit.

Quia reatum suum cuius
 securi non meminit
 hunc in se commota
 deprehendit.

Subcrescens quippe
 amaritudo penitentiae
 uerecundanti cordi
 inportam e ingerit
 illicita quae commisit.

Districtum contra haec
 iudicem ostendit, sup-
 pleriorum minas incu-
 tit, pauore animum
 ferit, pudore confun-
 dit, motus illicitos
 increpat, quae an no-
 xiae securitatis turbat.

Quae ei conditor bona
 contulit, quae ipse
 bonis illius mala

Respondit enumerat

Quod inire ab eo conditus,
 quod gratuito nutritus

Quod rationis substantia
 in condicione ditatus est

Quod conditoris gratia
 uocatus, Quod sequi
 ipse & uocatus noluit

Quod uocantis misericor-
 dia, nec surdum hunc
 reuertentemq; dispexit

Quod inluminatus donis,
 quod sua sponte prauis
 actibus, & iam post dona
 caecatus est, quod cæci-
 tatis suae erroribus pa-
 ternae sollicitudinis
 flagellis & piatus

Quod a flagellorum do-
 loribus ad salutis gaudia
 misericordiae medica-
 mento reductus est

Quod quibus^{da} culpis & non
 grauib; subditis, peccare
 tamen^{et} inter flagella
 non desinit, Quod pec-
 catorē suum superna

gratia nec contempta
dereliquit. Cum igitur
afflicta mentem modo
p[re]plicationem donosi
di modo per inpropria
actionis sue tanta

seueritatem increpat.
Hab[et] in corde iustorum
amaritudo animae
linguam suam quae
tanto eis subtilius
loquitur quanto & in
terius auditur.

Unde & nequaquam
dicitur. fabulabor in
amaritudine anime
meae. Sed confabula
bor cum amaritudine
animae meae.

Quia uis doloris quae pec
cata singula reputans
torpentem animam
ad lamenta & c[on]t[ra]t
quasi ad eum uerba
confabulationis for
mat. In quibus semet
ipsum cor sectus inue

niat & ad sui custodia
sollicitior & surgat.

Dicat itaq; uir iustus &
uoce sua & sc[ilicet] ecclesie
typum tenens dicat
gen[er]a. Confabulabor
cum amaritudine ani
mae meae. Ac si aper
tius insinuat dicens.

Intus contra me^{cum} cordis
mei dolore conloquor
& foris me auerbere
iudicis abscondo.

Sed mens penitentie
doloribus preessa in
semetipsa constringit
atq; acunctis delecta
tionib; carnis fortq;
cogitatione separatur.

Ad summa proficere
appetit & tamen adhuc
de corruptione corpo
ris contradictionem
sentit. Unde apte
mox subditur.

” **N**uquid mare
” sum ego aut coctus

quia circum dedit
me carere

CARCERE homo circum
datur quia plerumq;
virtutum profectib;
ad alta surgere nti
tur. Et tamen carnis
sue corruptione pre
peditur. Quia bene
sui psalmista depre
catur dicens

Educ de carcere anima
mea ad confitendum
nomini tuo

Quid uero appellatio
ne maris. Nisi corda
carnalium tumidis
cogitationib; fluctuosa

Quid autem ceteri nomi
ne. Nisi antiquus
hostis exprimitur

Quidum mentes secula
rium possidendo pene
trat quasi in eorum
lubricas cogitationes
natae. Sed ceteris
carere stringitur

quia malignus sps in in
feriorib; delictus
Ne a caelestia uolare
preualeat. pene sue
pondere cohartatur

Pero ad testante qui ait
Si angelis peccantibus
non peperit. Sed ruen
tibus inferni detrac
tos in tartarum tra
didit. In iudicium cri
ciandos reseruati

Cordis carere ad strin
gitur. quia temptare
bonos quantum desi
derat prohibetur

Carere quoq; mare
circum datur. quia
carnalium mentium
tumida insanaque
desideria ad per agenda
mala quae apponunt
impossibilitatis suae
angustia grauantur

Saepe enim dominari me
lioribus concupiscunt.
Sed tamen eis diuino

iudicio cuncta mirabi-
liter disponente substra-
tisunt. Nocere bonis
elati desiderant. & ta-
men subiecti ab eis
solacia sperant.

Pro splendore uolupta-
tibus carnis longeuita-
te uite presentis cupi-
unt. Sed tamen ab ea
sub celeritate rapiuntur.

De quibus bene per psal-
mistam dicitur

“ Statuit aquas quasi
“ In utrem. Neque quip-
pe in utre sunt. cum
lubrica eorum deside-
ria. quia operis effec-
tum non inueniunt.
sub carnali corde de-
primuntur.

Cæcus ergo amare cir-
cōdatione præmitur
cæteris. quia uel
malignus sp̄s. uel
sequaces illius in quoru
se mentibus colliguntur.

Atque in eis undas tumen-
tium cogitationum
uolunt. ut implere
mala quæ appetunt
nequeant. Superna
eos districtio angustat.

Sed autem uiri cum
mundiore corde cæles-
tium archana consi-
derant. auctis ad hæc
cotidie ardoribus
anhelant. Ibi iam
plene satiari deside-
rant. unde adhuc pa-
rum aliquo ore con-
templationis degus-
tant. Perfecte
cupiunt carnis stimu-
lum subdere. Nil in
cogitatione illicitū
de eius iam corruptio-
ne tolerare. Sed
quia scriptum est

“ Corpus quod corrumpi-
“ tur ad grauat animam.
“ & deprimat terrena.
“ Inhabitatione sensum

104R

multa cogitantem

Intentionem iam qui
dem ultra semetipsos
eminent. Sed tamen
adhuc infirmitatis
suae incessis motibus
subditi corruptionis
se carcere clausos do
lent.

Numquid male sum ego
aut ceteris. quia cistum
dedisti me carcere.

Acsi aperte diceret

Male uel ceteris. iniqui
uidelicet eorumque
auctor malignus sps.
quia effrenari ad so
lam perpetratae in
iquitatis licentiam ap
prouent. Recte pene
suae carcere constri
guntur. Ego autem
qui iam eternitatis
tuae libertatem desidero
cur adhuc meae carcere
corruptionis p̄mor

Quod tamen nec a iustis

supb e sequitur. quia
amore ueritatis accensi
infirmitatis suae angus
tias transgredi perfec
te concupiscunt.

Nec ab auctore iustorum
iniuste disponitur
quia electorum suorum
uota differens. cruciat.

Crucians purgat. ut
ad percipiendum quod
desiderant. quandoq;
melius excoilatione
conualescant.

Electi autem quo usq;
ab intima quidem diffe
runtur. ad cor suum
releunt. ibiq; carnis
suae tumultibus abscon
si. quasi amoenissimus
secretum p̄uunt.

Sed in eo saepe tempta
tionis aculeos sentiunt.
carnis incentiua pati
untur. **U**bi grauis
simos labores inueniunt
ubi magna requiem.

unax tum
adonum
implete
supra
cto angu
um cum
ore corde ca
hina con
uicti adha
erboribus
nt. Janson
ctari deice
unde adha
lequid ore
onis degu
Perfecte
te carnis
rubore. X
tatione in
ur tum co
olerare
scriptum
us quocum
adgrauat
eprimt terre
abitatio / enia

alabore quesierunt,
 U Noe sc̄s uir post insinua-
 tum corruptionis sue,
 caeterem ad quendam
 cordis spatia redire
 festinans. Quia ean-
 dem rixam in intamis
 inuenit. quam ab exte-
 rioribus fugit.

Protinus subdit dicens,
 " **S** I DIXERO CONSOLABI
 " Tur me lectulus meus
 " & releuabor. loquens
 " mecum in stratu meo.
 " terrebis me p̄somnia
 " & p̄uisionis orrore
 " concuties.

I NSACRO NAMQ; ELOQUIO
 lectus cubile uel stra-
 tum secretum solus
 cordis intellegi.

Hinc est enim quod sub
 unius cuiusq; animæ
 specie sponsa occultis
 stimulis sc̄i amoris exci-
 tata in canticis cantico-
 rum dicit.

" I n lectulo meo pernoct-
 " ter quæsiui quem diligit
 " anima mea. In lectulo
 quippe & p̄ noctem
 dilectus quæritur. quia
 nimirum inuisibilis con-
 ditoris species repressa
 omnē corporeæ uisio-
 nis imagine incubile
 cordis inuenitur.

Unde & eisdem suis dilec-
 torib; ueritas dicit.

" R egnum d̄i intra uos est.
 " Et rursum. S i ego non
 " abiero paracl̄us non
 " ueniet. Ac si aperte
 " diceret. S i ab inuentione
 " nis ur̄e oculis corpus
 " non subtraherem. ad in-
 " tellectum uos inuisibi-
 " lem per consolatorem
 " sp̄m non perduco.

Hinc de iustis per psal-
 mistam dicitur.

" Exultabunt sc̄i in gloria
 " lætabuntur in cubilibus
 " suis. Quia scilicet

cum mala ab exterioribus fugiunt. Securi
 Intra mentium secreta
 gloriantur. Sed tunc
 laetitia cordium perfecta
 erit. cum carnis exte-
 rius pugna non fuerit.
Nam quousque caro inli-
 cit. quia quasi domus
 nostre paries quatitur.
 etiam cubile turbatur.
Unde et recte per eundem
 psalmistam dicitur.
Uniuersum stratum
 eius. uersasti in infir-
 mitate eius.
Quia dum nos temptatio
 carnis concutit. tre-
 mē facta nostra infir-
 mitas. etiam mentis
 cubile confundit.
Quid uero hoc loco som-
 nia uel uisiones acci-
 pimur. Nisi imagina-
 tiones ultimi distric-
 tiq; examinis. quod
 iam utcumq; p̄ timore

certumus. Sed tamen
 ut est ueraciter non
 uidemus. Sicut itaque
 uiri ut diximus. ad cor-
 dis semp secreta rede-
 unt. cum ab hoc mun-
 do uel ultra uotum
 prospera. uel ultra
 uisus aduersa patiuntur.
 atq; exterioris labori-
 bus fessi. quasi stratum
 uel lectulum cubilia
 mentis percutiunt.
Sed dum quibus Imagina-
 tionibus cogitationum
 quam sint subtilia lu-
 dicia diuina conspi-
 ciunt. quasi in ipsa
 strata sui sequie som-
 ni uisiones turbantur.
Contemplatur enim quā
 districtus iudex ueniat.
 qui dum uiam immense
 magnitudinis cordium
 secreta Inluminant. omnes ante
 oculos. Culpas reuo-
 cant. Pensant quanta

105^v
illa sit uesecundia in
conspetu tunc totius
humani generis ange-
lorum omnium archan-
gelorumque confundi
pendunt quid post
confusione cruciatu
maneat. Cum & sea-
tur animum in morta-
litate morientem &
indeficiente deficien-
tem casum gehenna
consumat. Cum itaque
tam pauca imagina-
tione mens quatitur
quid aliud quam in-
stratum triste somni-
um uidetur. Dicat ergo
Si dixerit consolabitur
me lectulus meus &
seleuabor loquens
mecum instrato meo
terrebit me per som-
nia & per uisionem
horrore concuties.
Nisi aperte fateatur
dicens. Si & terriora

fugiens introrsus sedeo
& ut cumque sequescere
in cordis cubile concupisco.
Ibi mihi dum districtio-
nis tue contemplatio
ni subigis uehementer
me per ipsas mee pro-
uidentiae imaginationes
terres. Bene autem
dicitur. & seleuabor
loquens mecum instra-
tu meo. Quia nimirum
cum ad mentis nostrae
silentium fessi seuer-
mur quasi instrato
conloquentes occulta
intra nos cogitationum
uerba uersamus.
Sed haec ipsa nostra conlo-
cutio in pauore uerti-
tur quia & illa uehe-
mentius intellectus
nobis qui terrorem
districti iudicis inten-
te incutiat aperitur.
Ne quis uero haec stu-
deat iuxta litteram

106R

per scrutari. Exqui
 tendunt magnopere
 quos modis teneant
 animas. Imagines som
 niorum. Aliquando
 namque somnia uentris
 plenitudine uel inanitate
 Aliquando uero inlu
 sione. Aliquando co
 gitatione simul & inlu
 sione. Aliquando
 reuelatione. Aliquan
 do autem cogitatione
 simul & reuelatione
 reuelantur.

Sed duo que prima dixi
 mus omnes & experimen
 to cognoscimus. Sub
 iuncta autem quattuor
 in sacre scripture
 paginis inuenimus.

Somnia & enim nisi
 plerumque ab occulto
 hoste per Inlusionem
 fierent. Nequaquam
 hoc uir sapiens indi
 care dicens.

Multos errare fecerunt
 somnia & inlusiones
 uane. uel certe non
 auguriabimini. nec
 obseruabitur somnia.

Quibus profecto uerbis
 cuius sunt de testatio
 nes ostenditur. que
 auguris coniungunt.

Rursum nisi aliquando
 excogitatione simul
 & inlusione procede
 rent. Salomon mini
 me dixisset.

Multas curas secuntur
 somnia. & nisi ali
 quando somnia & mys
 terio reuelationis
 orientur. Ioseph pre
 ferendum se fratribus
 & somnium non uideret.

Nec marie sponsum
 ut ablato puero in
 egypto fugaret. per
 somnium ueritas non
 ammoneret. Rursum
 nisi aliquando somnia

cogitatione simul & re-
uelatione procederent.
Nequaquam danihel
propheta. Naböchodo-
nosor uisionē differens
araoice cogitationis
inchoasset dicens

Tu rex cogitare cepisti
instrato tuo quid esset
futurum post hæc
& qui reuelat mysteria
ostendit tibi quæ futu-
ra sunt. & paulo
post. Uidebas & ecce
quasi statua una gran-
dis. Statua illa magna
& statua sublimis
stabat contrate. & cetera.
Danihel itaq; dum somniū
& implendum reueren-
ter insinuat. & ex qua
ortum sit cogitatione
manifestat. Patenter
ostenditur quia hoc
plerumq; excogita-
tione simul & reuela-
tione generatur.

Sed nimirum cum som-
nia tot rerum qualita-
tibus alternent. tanto
eis credi difficilius debet.
quanto & ex quo impulsu
ueniant. facilius non
elucet. **S**epe namq;
malignus sps. his quos
amore uitæ presentis
uigilanter intercipit.
prospera & iam dormi-
entibus promittit.
Et quos formidare aduer-
sa considerat. eis hæc
durius somni imaginib;
intentat. Quatenus
indiscrã mentem diuer-
sa qualitate afficiat.
Eam namq; aut spe sub-
leuans. aut deprimens
timore confundat.
Sæpe & iam scõrum corda
adficere somnus nititur.
ut ab intentione cogita-
tionis solio. ad tempus
salutis momentõque
diruantur. Quam uis

ipsi protinus animu
 ab inlusionibus Imagi
 natione discutunt,
 Sed hostis insidians quo
 eos uigilantes minime
 superat. eos dormien
 tes grauius impugnat,
 Quem tamen haec malig
 ne agere. superna dis
 pensatio benigne per
 mittit. Ne in electoru
 cordibus ipse saltim
 a passionis praemioru
 somnus uac&. Bene
 ergo rectori omniu dicit,
 Si dixerit consolabitur
 me lectulus meus & rele
 uabor. loquens mecum
 instrato meo. terrebis
 me per somnia. & per
 uisiones horrose con
 cuties, Quia nimi
 rum d's mirabiliter
 cuncta dispensat. & ip
 se facit quod malignus
 sp's iniuste facere ap
 petit. Quia hoc fieri

non nisi iuste pmitte,
 Sed quia iustorum uita
 & per uigilias tempta
 tione quatitur. & per
 somnium inlusione
 fatigatur, Foris cor
 ruptionis suae molesti
 as tolerat. Intus apud
 sem& ipsam grauius
 inlicitas cogitationes
 portat. Quid est
 quod faciat ut pedem
 cordis. Atot scandalo
 rum laqueos euellat,
 Ecce beatus uir quanta
 undiq; praemeris per
 turbatione cognouimz
 sed quod consiliu contra
 hanc inuenias audia
 mus. Sequitur
 " **Quaero obrem elecit**
 " suspendium anima
 " mea. & mortem ossamea,
 Quid per ANIMAM
 Nisi mentis intentio,
 Quid per ossa. Nisi car
 nis fortitudo designat,

107^v
Omne autem quod suspen-
ditur. proculdubio ab
imis eleuatur. Anima
ergo suspendium ele-
git. ut ossa moriantur.
Quia dum mentis inten-
tio ad alta se subleuat.
omnem in se fortitudi-
nem uite exterioris
necat. Sci enim uiri
certissime sciunt
quia habere in hac uita
requiem nequaquam
possunt. & iocundo
suspendium eligunt.
Quia nimirum desideria
terrena desentes. ad
alta animum tollunt.
Suspendi autem morte
suis ossibus inferunt.
quia amore supernae
patriae inuirtutum
studis accincti. hoc
quod forte prius in
mundo fuerant. uin-
culo humilitatis in se
cuntur. In ueri libe-

quomodo animam pau-
lus suspenderat qui
dicebat. Quis autem
iam non ego. uiuit uero
in me xps. Rursum.
Desiderium habens dissolui.
& cum xpo esse. Nimi
uiuere xps est & mori
lucrum. Qui gesta
terrene fortitudinis
ad memoriam reuo-
cans. quasi quaedam
in se ossa numerabat
dicens. Hebraeus &
hebrais. secundum lege
phariseus. secundum
emulatione persequens
ecclesiam di.
Sed ^{qua} suspendio animae
elegit. quia haec in se
ossa interficit. protinus
asserit. qui subiungit.
Sed quae mihi fuerunt
lucra. haec arbitratus
sum propter xpm de-
trimenta. Quae ad
huc ossa in se in ipso

108R

insinuat uehementius
& tincta cum subort,

Propter quem omnia
d&crimentum feci &
arbitror ut stercora

Mortuis uero ossibus qua
& animis pendeat
ostendit. qui ilico sub
iungit dicens.

Ut xpi lucri faciam & in
ueniar in illo non ha
bens meam iustitiam
qua & lege est. sed

eam qua & fide est
ihuxpi. Sed quia
conlati eius testi
monius paulum ad
alta suspensum mundo
mortuum testat

sumus. Nunc beato
iob si plenius eodem
spu & exterioris uite con
cupiscentiam fugit
ostendamus

Desperaui nequa
quam ultra iam uiua

SUNT NONNULLI IUSTO

rum: qui sic caelestia
app&unt. ut tamen
a terrenorum spe mini
me frangantur

Largita diuinitus pa
trimonia ad necessita
tis subsidium possident
honores sibi temporali
ter impensius tenent

Aliena non ambiunt
suis licite utantur

Qui tamen ab eisdem
rebus quas habent
alieni sunt. quia ad haec
ipsa qua possident &
desiderio non tenent

Et sunt nonnulli iusto
rum. qui ad comprae
hendend& culmen p
fectionis accincti
dum altiora interius
app&unt. & exterius
cuncta deserunt

Qui rebus se hab&is na
dant gloria honoris
& poliant. qui interno
rum desiderio per

afficiunt.

Assiduitatē se amici
 meroris efficiunt ha
 bere de exterioribus
 consolatio^{nm} nolunt
 Internis gaudiis dum
 mente adpropriant
 uitam in se funditus
 corporeae delectatio
 nis necant. Talibus
 namq; p paulum dicit.
 Mortui enim estis & uita
 ura abscondita est cu
 xpō in dō. Horum
 uocem psalmista &
 presserat cū dicebat.
 Concupiuit & defecit
 anima mea inatria
 dñi. Concupiscunt
 enim sed non deficiunt
 quia iam quidem cae
 lestia appetunt sed
 adhuc tamen ater
 renorum delecta
 tionibus minime
 lassantur. Concu
 piscis uero in dō aeterna
 defecit quia cum

aeterna desiderat. In
 amorem temporalium
 non perdurat.
 Hic psalmista iterum
 dicit. Defecit in sa
 lutari tuo anima mea.
 Hinc per sem & ipsam
 ueritas ammonet
 dicens. Siquis uult
 post me uenire
 abneget semetipsum.
 Et rursus. Nisi quis
 renunciauerit omnib;
 quae possidet. Non po
 test meus esse discipulus.
 Horum igitur numero
 scilicet uis diuisa a terrenis
 desideriis mente se
 inserit qui ait.
 Disperavi nequaquam
 ultra iam uiuam.
 Iusti quippe desperare
 est praesentis uitae bona
 aeternitatis electione
 desperare. mansura
 querere & in rebus
 temporalibus fiducia

109R

non habere. Qui hæc
agens nequaquam se
ultra uiuere asserit.
quia uidelicet uiuifica
trice morte cotidie

auita ^{sepassionis} reparationis oc
cidit. Abrit enim
ne uir scs de diuine mi
sericordie largitate
desperet. Ne gressum
cordis a profectu intimi
tineris subtrahat
Ne amose conditoris
deserens. quasi aduce
destitutus in uia rema
neat. & confossos gla
dio latrocinantis dispe
rationis ruat.

Sed ne eius dicta ad nri
intellectus arbitrium
uideamus uiolenter
inflectere. debemus
& posterioribus præ
missa pensare.

Quo enim sensu hæc di
xerit. ipse protinus
indicat qui sub iungit.

" **P**arce mihi nihil
enim sunt dies mei.

Neq; ENIM duo sibi
hæc uerba conueniunt.
desperavi & parce.

Nam qui desperat. nequa
quam iam sibi parci
postolat. & qui ad
huc sibi parci desiderat.
profecto minime de
sperat. Aliud ergo
est quod desperat. Aliud
uero quod parci sibi
scs uir postolat.

Quia nimirum dum bona
uite transeuntis per
disperatione deserit.
ad obtinenda que p
manent. in spe robustior
surgit.

Disperando itaque me
lius ad spem uenie
ducitur. qui e certius
uentura appetit. quo
præsentia uerius & dis
peratione relinquit.
Et notandum quod uim

109^v
nobis sui cordis insinuans
unam quidem de se
sententiã protulit
sed hanc tertio insinu
ando replicauit
Quod enim superius di
xerat elegit suspen
dium anima mea
Hoc replicans addidit
desperavi atq; eter
na concupiscendo &
temporalia post po
nendo hoc postremo
intulit pace mihi
& quod superius dixit
Mortẽ ossa mea Hoc
nimirum subdidit
Nequaquam ultra iam
uiuam hoc utimum
protulit Nihil enim
sunt dies mei
Bene autẽ dies suos nihil
esse considerat quia
ut paulo superius
sæpe iam diximus
Sã uiri quo uerius sum
ma cognoscunt eo

sublimius terrena dispi
ciunt. Et idcirco præ
sentis uitæ dies nihili
esse conspiciunt quia
inluminate mentis
oculos inconsideratio
ne æternitatis figunt
Nequa dum ad se redeunt
quid se esse nisi pulue
rem agnoscunt & in
firmitatis suæ consci
districte iudicant
mœuunt Cumque
uim tantæ uigoris aspi
ciunt trespiciant exa
minant quod sunt
Vnde adhuc apte sublungit
" **Quid est homo quia**
" magnificas eum
" aut quia ponet erga
" eum cor tuum
" **H**omineo dõs magni
ficat quia largitate
rationis ditat In fu
sione gratiæ uisitat
honore conlatis uirtu
tis exaltat

MOR

Cumq; p̄ se m̄ ip̄sum
nihil sit. esse tamen
eum cognitionis suae
participem benignita-
tis munere concedit.

Sed erga eundem mag-
nificatum hominem
cor suum dñs apponit
quia post dona iudi-
cium & erit. merita
subtiliter pensat
vitae pondera uehe-
menter examinat.

Et tanto ab eo post
districtius p̄nas exi-
git. quanto hunc in-
penso munere largi-
us praevent.

Vir igitur sc̄s inmensi-
tate supernae maies-
tatis aspiciat. atq;
ad infirmitate pro-
prium consideratio-
nis oculum reducat.

Uideat quia caro capere
non ualeat. hoc quod de
se m̄ ipsam ueritas

sp̄m doct. Uideat
quia & iam subleuatus
hominis sp̄s. iudicium
tolerare non sufficit.
quod dñs sub examine
districtae retributionis
intendit. & dicat.

Quid est homo quia mag-
nificas eum. atq; quia
ponis erga eum cor
tuum. Ac si aperte
exclamet dicens.

Magnificatur homo
sp̄ali munere. Sed ta-
men caro est. & uias
eius post munera
districte consideras.
Sed tamen si remota
pietate iudicetur.

Pondus quod de uia sub-
tilitate inminet ferre-
ne & subleuatus ad ius-
ticia sp̄s ualeat.

Quia & si hunc ultra se
tua dona dilatant
ad inquisitionem ta-
men tui examinis sua

^{110^v}
Infirmitas angustat,
Unde & adhuc apte
subditur

Uisitas eum dilucu

lo & subito probas illum,

Quis n̄m nesciat. quia
diluculum dicitur. cum
iam nocturna tempo
ra in claritate lucis
mutantur. Nos itaq;
noctis tenebras prae
mur. cum p̄p̄ratione
iniquitatis obscuramur.

Sed nox in lucem uer
tur. cum erroris n̄i
obscuritas ueritatis
cognitione radiatur.

Nox in lucem uertitur.
cum corda n̄ra iusti
tiae fulgor inluminat.

Quae caecitas culpe de
primebat. hoc dilucu
lum discipulorum
mentibus oris paulus
aspexerat cum dicebat.

Nox precessit. dies autē

adpropinquauit.

Diluculo ergo nos dñs uisi
tat. quia erroris n̄i
tenebras luce suae cog
nitionis inlustrat.

Contemplationis mune
re subleuat. In artem
uirutis exaltat.

Sed notandum quod dñs
postquam diluculo uisi
tat. subito hominem
probat. Quia & acce
dendo corda n̄ra ad uir
tutem prouehit. & re
cedendo concuti temp
tatione p̄mittit.

Si enim post uirtutum
munera nulla tempta
tione concutitur. has
se habere animus & se
in ipso gloriatur.

Ut ergo & firmitatis dona
habeat. & infirmita
tē suam humiliter ag
noscat. Per accessū
graciae ad alta sus
collitur. & per recessū
quid & semetipsam sit

probatu[r], Quod be-
 ne nobis & historia
 sacre locutionis innui-
 tur, Quia salomon
 & diuinitus accepisse
 sapientiam, & tamen
 post acceptam ean-
 dem sapientiam mete-
 tricium statim pulsa-
 tur questione memo-
 ratu[r], Mox enim
 gratiam tante reuela-
 tionis accepit, certa-
 men turpium mulie-
 rum pertulit,

Quia nimirum saepe
 cum mentem nram
 concessis uirtutibus
 respectu intime lar-
 gitatis inluminat

Hanc protinus & iam
 lubricae cogitationes
 turbant, utque suble-
 uata in menso munere
 exultat, & iam temp-
 tatione pulsata quid
 sit inueniat,

Sic helias & uisitatus
 Soluculo sermone
 celos aperuit, & tamen
 probatur subito infir-
 mus per desertac fugi-
 ens unam mulierem
 & pauit, Sic pau-
 lus adter **S**tium
 caelum ductus para-
 disu pen&rans sacra
 considerat, & tamen
 ad sem& ipsum rediens
 contra carnis bellum
 laborat, Legem aliam
 in membris sustinuit,
 cuius in se rebellionem
 fatigari sps lege oole,

Diculo ergo dr uisitac
 sed subito post uisita-
 tionem probat

Quia & conlato munere
 subleuat, & abstracto
 ad paululum ipsum
 sibi homine demonstrat,

Quaeo usq; procul dubio
 patimur, quo de terra
 funoitur labe peccati.

111
ad promissæ incorrup-
tionis substantiam
reformemur. Unde
adhuc apte subiungitur,
" **USQUE QUO NON PAR-**
" ces mihi nec dimittis
" me ut glutinam sali-
" uam meam.

SALIVA IN OS EXCAPI-
te labitur. Ab ore uero
ad uentrem ducitur
cum glutatur.

QUID itaq; est caput
nostrum. Nisi diuini-
tas per quam existendi
principium sumimus
ut creatura simus.

PAULO ad testante qui
" ait. Caput uiri
" xpi. Caput autem
" xpi os. Quid autem
" uenter noster est.
Nisi mens. quidam ei-
bium suum supernum
uidelicet intellectum
suscepit. Refecta
proculdubio omnium

membra actionum
regit. Nisi enim sacra
eloquia aliquando
mentem nomine uen-
tris exprimerent.
Salomon utiq; non di-
xisset. Lucerna domini
in spiriticulum hominis
quæ inuestigat omnia
secreta uentris.

Quia nimirum diuinor
gratia superni respec-
tus inluminat. cunc-
ta diam mentis nre
nobis absconsa mani-
festat. Quid ergo
saluæ nomine. Nisi
sapor intime contem-
plationis accipitur
quæ ad os acapite
defluit. quia declari-
tate conditoris. adhuc
in hac uita nos positos
uix gustu reuelatio-
nis tangit. Unde
& redemptor ueniens
saluam luto miscuit.

112
112R
& cæci nati oculos
reparauit. Quia sup
na gratia carnalem
cogitationem nr̄am p
amixtionē suæ contem
plationis irradiat
& ab originali cæcitate
hominem ad intellec
tum reformat.

Nam quia a paradisi gau
diis & pulsum in hoc
iam exilio natura ede
dit quasi a natiuita
te homo sine oculos
processit. Sed sicut
uir sēs Insi. Inuat
hæc salua ad os quidem
labitur. Ut uero ad
uentrem usque perue
niat. non glutitur.

Quia diuinitatis contem
platio sensum tangit.
Sed plene mentem non
reficit. Quā perfec
te animus conspiciere
non ualeat. quoadhuc
quia caligo corruptio

nis p̄ pedic raptim
uidet. Ecce enim
electorum mens. lam
terrena desideria subi
cit. lam cuncta quæ
considerant̄ præterite
transcendit. Jam ab
exteriorum delecta
tione suspenditur.
& quæ sunt bona inuisi
bilia rimatur. atque
hæc agens. plerumq;
indulcedinem supne
contemplationis rapit.

Jamq; delitans aliquid
quasi per caliginem
conspicit. & ardenti
desiderio inter esse
spiritualibus angelorū
ministeris conatur.

Custu inciscum scripto
luminis pascitur. &
ultra se euecta ad se
m& ipsam relabi de
dignatur. Sed quia
adhuc corp̄us quod
corrumpitur ad grauat

112^v
Animam. Inherere diu
luci non ualeat. quārap
tim uideat. Jam quippe
carnis infirmitas
transcendentem se ani
mā retrahit. atque
ad cogitanda lma hac
necessaria suspirante
reducit. Salua uero
& capite. Sed defluens
os tangit. Sed aduen
trem minime puenit.
Quia ligore superne
contemplationis. iam
quidem intellectus
noster infunditur. sed
nequaquam mens ple
ne satiatur. In ore
& enim gustus est. In
uentre satiatur.
Saluā itaq; glutine
non possumus. quia
superne claritatis bo
no satiari non permit
timus. quod adhuc &
tenuitate gustamus.
Sed quia hoc ipsum quod

utrumq; iam & supnis
cognoscimus. & pietate
pascitur est.
Quod uero hoc percipere
perfecte non possumus.
adhuc & pena ueluste
damnationis. Recte
nunc dicitur. Usq; quo
non pascet mihi. nec
dimitat me. ut glut
tiam saluam meam.
Nisi apte diceretur.
Tunc homini plene par
cer. cum hunc adfectio
ne tue contemplatio
nis admiseris. Ut cla
ritate tuam saptus
interius uideat. & eum
carnis sue corruptio
exterius non seppellat.
Tunc per mittat ut sali
uam glutinam. cum
me sapore tue clara
tis. usq; ad habundantia
sacietatis infunderis.
Ut nequaquam iam p
indigentiam gustu

113R

oris esuriam. Sed in te
soliditas inrigato men
tas nre subsistat,

Sed qui promereri uult
bonum quod & peccat
debet malum confiteri
quod fecit. Sequitur,

Peccavi quid faciam
tibi. o custos hominum,

Ecce fatetur malum
quod egit. Sed bonum
quod do inreconpen
satione debeat offerre.
non inuenit.

Quia ad abluendam cul
pam quaelibet huma
ne actionis uirtus
infirma est. Nisi hanc
misericordia paten
tis foueat. & non iusti
tiam recte iudicantis
premat. Unde sec
te p psalmista dicit.

Melior est misericor
dia tua sup uitam.

Quia quam libet uidea
tur innocens apud

districtum tamen
iudicem nra nos uita
non liberat. Sicut reatus
sui debitum misericor
diae benignitas non
relaxat. Uel certe
cum dicitur. Quid fa
ciam tibi. Patenter
ostenditur. quia haec
ipsa bona quae agere
praecipimur. non pre
ceptori sed nobis
prodesunt. Unde
rursum per psalmis
tam dicitur.

” Qnm bonorum meorum
” non indiges. Humili
tas autem nre districtio
nis & primitur. Cum
os hominum custos
uocatur.

Quia si eius nos custodia
minime protegit
ante occulta hostis in
sidias. nre sollicitudi
nis oculus uigilans
dormit. Psalmista

113^v
rursum ad testante
" qui ait, Nisi quis cur
" todies sit ciuitatem
" inuandō uigilant qui
" custodiunt eā

Per nos namq; cecidi
mus. Sed nisi resurgere
uiribus non ualemus,

Culpa nos uoluntatis
proprie semel stra
uit. Sed pena culpe
dērius cotidie de
primit. Ad ammis
sam rectitudinē surge
re studiorum conat
bus nitamur. Sed me
ritorum pondere
grauamur. Unde &
apte subditur,

Quare posuisti
" me ●● contrariū
" tibi & factus sum
" mihi & ipsi grauis.

Tunc sibi contrariū
dōr hominem posuit
cum homo dōm peccan
do dereliquit

Serpentis quippe per
suasionib; captus hostis
eius exatit. cuius præ
cepta contempserit

Iustus uero conditor
hunc sibi contrarium
posuit. quia inimicū
& elatione deputauit.

Sed ipsa hæc contrarie
tas culpe facta est
homini pondus pene.
Ut corruptionis suæ
male liber seruiat.
qui bene seruus de in
corruptionis liberta
tem gaudebat

Salubrem quippe humi
litate atem deserens
ad infirmitatis iugum
superbiendo peruenit.
& ceruicem cordis eri
gendo subposuit

Quia qui sub esse diuinis
iurisdictionibus noluit
sub suis necessitatibus
strauit. Quod melius
ostendimus. Si ea que

deiectus sustinet & prius casus & post pondera mentis & pri-
mamur, Ut enim taceamus hoc quod dolores tolerat quod febribus anhelat suam quadam egritudine constringitur ipsa haec nri corporisque salus uocatur egritudo est Nam otiosa tabescit opere defecit Inedia deficiens cibo reficitur ut subsistat Refectione lassescens abstinencia releuatur ut uigeat Aqua perfunditur ne ardeat
Lintis tegitur ne ipsa nimis perfusione lique fiat Labore uegitatur ne quies torpeat Quies refouitur ne laboris & exertatione subcubat

114R
Fatigatur uigiliis somno separatur, Oppressa somno uigiliis & cutatur Ne sua peius quies liberetur
Uestibus tegitur Ne frigoris aduersitate penetratur, Quae aesto calore deficiens aurarum flatu refouetur
Cumque inde molestias inuenit unde uitare molestias quaesit
Male sauciata ut ha dixerim de ipso suo medicamine languescit
Remotis ergo febribus cessantibusque doloribus ipsa nra salus egritudo est cui curandi necessitas numquam deest
Quod enim solacia adiuuendi usum querimus quasi tot nre egritudinis medicamentis obuiamus Sed ipsum quoque medicamen

curanda

inuulnus uertitur
quia exquærito reme-
dio paulo diutius inhe-
rentes. & eo grauius
deficimus. quod prou-
de adfectione paramus.

Sic nimirum debuit præ-
sumptia corripit. Sic
superbia sterni.

Quia enim elatum se-
mel sumpsimus spm.
Ecce defluentem coti-
die portamus lutum.

Ipsa quoque mens nra
ascerat interioris
seculo gaudio & clusa
modo spe decipitur.

modo pauore uexatur.
modo despiciendam
dolore deicitur.

modo falsa hilaritate
releuatur. Transi-
toria pertinaciter
diligit. eorumque ammis-
sione incessanter

atteritur. Quia &
incensanter cursu

rapiante permittantur.
Rebus autem mutabilibus
subdita. & asem& ipsa
uariatur. Nam quæ
rens quod non habet.
Anxia percipitur.

Cumque hoc habere cepe-
rit. tedit hanc percipisse
quod quæsiuit. Amat
sæpe quod dispexerat.
despicit quod amabat.

Cum labore quæ æterna
sunt discat. Sed horum
repente obliuiscitur.

Si laborare desierit. diu
quærit ut parum quid
desummit inueniat.
sed ad consuetudinem citius
relabens. nec parum
in his quæ inuenierit
perseuerat. Erudiri
apprensus. uix suam igno-
rantiam superat. Sed
erudita grauius contra
scientiæ gloriam pugnat.

Uix castus suæ sibi tyran-
nidem subicit.

715R

sed tamen adhuc intus
culpe Imagines tolerat
cuius iam foris opera
uincendo restrinxit.

In auctoris sui Inqui-
sitione se erexit. sed
reuerberatam hanc
corporeum rerum
amica caligo confun-
dit. Semetipsam qua-
liter incorporea corpis
regat. Intueri uolet
& non ualeat. requirit
mire. quod sibi respon-
dere non sufficit. & sub
eo ignara defecit.
quod prudenter requi-
rit. Amplam se
simul & angustam consi-
derans. qualem se
ueraciter aestimat
ignorat. Quia si am-
pla non esset. nequa-
quam tam inuestigan-
da requireret. & rur-
sum si angusta non
esset. hoc ipsum saltim

quod ipsa requirit In-
ueniret. Bene ergo
dicitur. Posuisti
me contrarium tibi.
& factus sum mihi
metipsi grauis.

Quia dum repulsus ho-
mo & a carne moles-
tas & a mente questio-
nes tolerat. Graue
nimirum pondus
semetipsum portat.
undique langoribus
premitur. unioque
infirmis: urguetur.
Ut qui relicto deo se sibi
ad requiem sufficere
credebat. nihil in se
nisi tumultum per-
turbationis inuenit.

In uentumque se fugare
querit. sed auctore
contempto quo se
fugare non habet.
Cuius infirmitatis pon-
dera bene quidam
sapiens contemplatus

ermutari
mutabilis
semper
non habet
cipit
habere cepe
anc perpe
ut. Amo
pexerat
sambur
que et
Sed horo
blusertur
desertio
purumo
inuenit
onsua cr
ne: par
que inueni
erit. E
ux su
superat
a graui
e glori
sue sibi

115^v
est ait, Graue iugū
super filios adam adie
xitur de uentris matris
eorum usq; ad diem
sepulture in matrem
omnium. Beatus autē
iob ista considerans,
& quare ita ordinata
sint ingemiscens non
iusticiam sed arguit
sed misericordiam
sequitur. Ut postunc
tando ipse humiliter
pulsat, quod patiento
diuina pietas inmutat,
Nisi aperte dicat,
Quis quasi contrarium
tibi hominem dispices
qui certum scio quia
perire uel ipsum
quem dispicere crede
ris non uis. Unde
bene adhuc & humili
tate confessionis &
primit. & uocem libere
inquisitionis ad
iungit. dicens quia

QUIR NONTOLLIS
peccatum meum &
quare non auferis
iniquitatem meam,
QUIBUS PROPECTO
Querbis quid aliud qua
desiderium prestolanti
mediatoris innuitur.
De quo iohannis ait,
Ecce agnus di & ecce qui
tollit peccatum mundi,
Uel certe ab humano
genere tunc peccatum
plene tollitur. cum p
incorruptionis gloria
nra corruptio pmutat.
Esse namq; a culpa liberi
nequaquam possumus.
quo usq; in corpore
mortis tenemur,
Redemptoris ergo gra
tiam uel resurrectionis
soliditatem desiderat.
qui iniquitatem suam
auferri funditus sperat.
Unde mox & penam
quam & origine eruit.

116R

& iudicium quod & pro
pria actione per times
cit adiungens subdens,

ECC NUNC INPUL
uesem dormiam & si
mane me quesieris
non subsistam

PECCANTI PRIMO HOMI
NI dictum est puluis
es & in puluere seuer
teris, Mane autem
dicitur illa tunc ma
nifestatio mentium
que in aduentum iudi
cis apertis cogitatio
nibus quasi post noctis
tenebras demonstra
tur, De quo nimirum
mane per psalmista
dicitur, Mane ad
stabo tibi & uidebo,

Quesere autem di est
homine subtili inter
rogatione discutere
& districte discutiendo
iudicare, Beatus
igitur iob humane

delectionis damna con
siderans uideat quia
& presentis iam pena
premitur & adhuc de
futuris grauius urge
tur & dicat, **ECC**
nunc in puluere dor
miam & si mane me
quesieris non subsista,

Nesi apertius deploret
dicens, In presenti
quidem mortem iam
cassus patior & tamen
adhuc deuenturo lu
dicio grauior
sem morte districtio
nistue sententia p
timeo, Interitum p
culpa sustineo sed
adhuc ad iudicium ue
niens culpas restitui

& post interitum formido,
Exteriosam ergo mor
tem considerans dicat,

ECC nunc in puluere
dormiam, Interiore
me uens adiungat

culpa ii

tollis
neum &
ferri
meum
pado
duo
presto
innu
dit
qui
munt
humano
peccato
cum
glor
p
aculpa
quam por
in corp
tenemur
ergo
el serur
tem de no
curatem
ri funo
ox & per
George

116^v
Et si mane me quaesieris
non subsistam. . .
Quanta libet enim iusti-
tiam polleat. Nequa-
quam sibi ad innocentiam
uel electi sufficiunt.
Sui iudicio districte
requirantur. Sed hoc
nunc ad solacium suae
exceptionis inueniunt.
quod nequaquam se
posse sufficere humili-
ter sciunt. Subhu-
militatis ergo tegmi-
ne a gladio se
tante animaduersionis
abscondunt.
Et quo terrore uenturi
iudicis praestolantes
continuo timore
trepidant. eo In desi-
nenter agitur ut pa-
ratiore fiant. Sequitur.
Respondens autem
balaad suttis dixit.
" Usquequo loqueris talia.
" & ipse multiplex

sermonis oristui.
INIUSTIS seemper
grauius sunt uerba
iustorum. & quae ad
aedificationem prolata
audiunt haec quasi sup-
positum pondus.
ferunt. Quod de se
aperte balaad suttis
indicat dicens. Usque-
quo loqueris talia.
Qui enim usquequo dicit.
quia aedificationis
uerba iam portari non
possit ostendit.
Sed cum corrigi iniqui
despiciunt. bene pro-
lata criminantur.
Unde & protinus adiun-
git. & ipse multiplex
sermonis oristui.
Cum multiplicitas in
sermone reprehendi-
tur. esse proculdubio
intellegentiae grauitas
insensu de negatur.
Uis quippe & summa

loquentium quadrisfa
 ria qualitate distinguit
Nam sunt nonnulli quos
 sentiendi ac dicendi
 amplitudo dilatat,
Sunt nonnulli quos sen
 tiendi simul & dicendi
 inopia angustat,
Sunt nonnulli qui effica
 ciam dicendi habent, sed
 acumen sentiendi non
 habent, Et sunt non
 nulli qui acumine sen
 tiendi subnexi sunt
 sed & inopia locutionis
 obmutescunt, Hoc nam
 q; in hominib; cernitur
 quod in reb; sepe in
 sensibilibus uidemus.
Nam plerumq; & abun
 dans aqua ab intamis
 ductur, & largis insu
 perficiem meatibus
 diriuatur, Plerumq;
 angusta intamis la
 ta & progrediendi
 rimas difficulter inue

nient, foras angustior
 & sudat, Plerumq;
 minima in abscondi
 tis ortur, cumque
 patenter qua exeat in
 uenit, & largo foramine
 tenues procedit, mag
 niq; se meatib; dilatant
 sed non est quod fundant,
Plerumq; uero ampla
 in absconditis surgit
 sed angustis pressa
 meatibus tenuissima
 profluit, Sicutaq;
 in alis os spatens
 emanat, quod largus
 ingeni fons ministrat,
 in alis intellectum
 nec sensus porregit
 nec lingua fundit,
In alis os equidem addi
 cendum patet, sed ad
 reddendos parata
 a sensu lingua nil ac
 cepit, In alis uero
 largus sentiendi fons
 a corde & superat.

117^v
Sed hunc quasi meatus
tenuer. impar lingua
coangustat. In quib;
nimirum quattuor
dicendi qualitatibus
sola crimini tertia
subiacet. que hoc sibi
per locutione arripit.
ad quod ingenium non
ad surgit. Nam pri
ma laudanda est. que
utroq; ualenter pollet.
Secunda miseranda.
que utroq; humiliter
caret. Quarta adiu
uanda. que & plene
quod sentit non ualeat.
Tertia uero despicien
da atq; reprimenda.
que dum sermone se
erigit. sensu lacet.
Que membris inflatio
ne tumentib; similes.
ad aures audientium
uasta. sed uacua pro
cedit. Quod nunc
baldach ad beatu iob

crimen intorquit dicens.
Spiritus multiplex sermonis
Soris tui. qui enim mul
tiplicitate sermone
oris tribuit. profecto
cordis inopiam repre
hendit. Ac si aperte
dicat. Abundantia
spiritus in sermone oris
ad tolleris. sed sensus
indigentia coangustans.
Pravi autem cum recta
reprehendunt. Ne
ipsi que iusta sunt
necesse uideantur.
Nota omnibus bona
que audiendo didice
runt. quasi incognita
proferunt. Unde &
baldach pronus adiungit.
" **N**uquam ois sub
" plantat iudicium.
" Aut omnipotens subuertit
" quod iustum est.
Hec beatus iob nec
loquens negauerat.
Nec recitans ignorabat.

Sed procaces quicq; utchi
 ximus & iam nota lac
 tantes proferunt ut lo
 quendo docti uideant,
 Contempnunt modera
 te conticescere.
 Nec sedantur & in pe
 ritia tacuisse.
 Sciendum uero est quia
 tunc diuine iusticie
 rectitudine laudant
 cum se ad gaudium in
 colomitas subleuat.
 Et alios flagella casti
 gant cum se conspici
 unt rerum prosperi
 tate perfrui. Alios
 aduersitate fatigari.
 Nam dum puerse
 agunt sed tamen se
 rector arbitrantur.
 hoc quod sibi prospera
 suppant debere suis
 meritis credunt.
 Eoq; collegunt quod d
 iniuste non iudicat
 quod quasi iustos se

aduersitas nulla con
 stringat, ^{MPR} Sed si eos i
 uitam qua Slib & bre
 uiter uis superne cor
 reptionis at tegerit
 pulsati protinus consi
 lium diuini & aminis
 incerpant quod paulo
 ante incolomes admi
 rando proferebant,
 Iustumq; esse iudicium
 quod suis moribus ad
 uersatur negant. diui
 ne equitate disputant
 ad resultationis uerba
 profiliunt & correpta
 quia deliquerint gra
 uius delinquunt.
 Unde bene & iam per
 psalmistam contra
 peccatoris confessione
 dicitur, Confitebimur
 tibi cum benefeceris ei,
 Dispecta quippe uox
 confessionis est quam
 format iocunditas
 prosperitatis,

178^v
Sola autem confessio ha-
bet magni meriti
ponderis. quam a veri-
tate rectitudinis. nequa-
quam separavit uis doloris.
Quam usque ad iudicium
uocis exagunt. aduersi-
tas testis cordis.

Non ergo mirum quod
baldaich diuinam iustitiam
laudat. qui nil aduer-
si ad eadem tolerat.

Sed quia amicos beati
Iob hereticorum tenere
speciem diximus. libet
ut paucis quomodo
baldaich uerba hereti-
corum subreptionibus
congruant demonstrare-
mus. Hii quippe
dum sanctam ecclesiam
temporali corripit
anim aduersione con-
spiciunt. semetipsos
auclacius in iactantia
peruerse praedicationis
litumescunt.

Et supni & amminis recti-
tudinem praetendentes
prosperari & meritis
asserunt. Illam uero
ad fligi dignis retribu-
tio. nib; ad testant.
& uerbis blandientibus
subreptionis aditum
protinus inter dolores
querunt. atque aliorum
uitam & probrantes.
aliorum mortibus
feriunt. Ac si illi iam
iuste defuncti sunt.
qui de deo credere digna
noluerunt. Unde
baldaich surtis. post
quam diuinam iustitiam
protulit. ilico adiungit.

” **ETIAM SI FILII TUI**
” peccauerunt ei & di-
” misit eos in manu ini-
” quitatis suae. Tu
” tamen si diluculo sur-
” rexeris ad dominum & omni-
” potente fueris depre-
” catus. Simundus

119
119R
& rectus inceseris
Statim euigilauit ad te
& pagatum redde
habitaaculum iusticie tue;

Mesi afflictis catholicis
errorum predicatores
dicant: Uita ur̄e pro
uide & quam peruer
sa teneatis & eorum
qui inter uos defuncti
sunt damnatione ag
noscite. Quia condi
tori omnium nisi p
ficia ur̄a displicere
nequaquam auobis
tam numerosas popu
los interitu se uiente
subtrahere. At enim

Etiam si filii tui pecca
uerunt ei & demisit
eos in manu iniquita
tis sue. Quasi ap te
dicens. In iniquitatis
sue manu demissi sunt
qui uitam nr̄e rectitu
dinis imitare noluer̄.

Tu tamen si diluculo

surte xeris ad om̄. &
omnipotentem fueris
depcatur. Quia enim
se heretici tenere lumen
ueritatis estimant
Scam ecclesia quasi in
erroris nocte posita
ad diluculum ueritatis
uocant. Quatenus
& pcognitionem di
quasi per diluculum
surgat. & p̄ p̄ccem
penitencie p̄terita
diluat. Si mundus &
rectus inceseris.

Mundus uidelicet incogi
tatione. Rectus in opere
Statim uigilauit ad te.

Nesi aperte dicat
Quia his quinunc tribu
lationib; tuis. uirtute
sue protectionis non
exerit. quasi ab adiu
toriam errantis dor
mit. & pagato red
de & habitaculu iusticie
tue. id est presentis

119v

uite contrariāter
amouit & tranquilli
tatis protinus securi
tatem prebē. Quia
enim peruersi quique
temporale gaudium
singulare aestimant
diuine remuneratio
nis bonū. q̄ ipsi anxie
ambiunt. hæc aliis pro
magno pollicentur.

Unde plerumq; fit. ut
aut admissa recupera
re spondeant. aut ad
maiora adhuc presen
tis uite premia audi
torum suorum ani
mos extendāt. Quod
patenter baloach
exprimit. qui protinus
adiungit.

INTANTUA UT PRIORA
tua fuerint parua
& nouissima tua mul
tiplicentur nimis.

Suero habitaculum
iustitiae consiliō

mentis uocat. adolic
tis catholicis errorū
magistri pacatum ha
bitaculum iustitiae pro
mittunt. quasi eos
cedisua pertrahunt.
profecto a contentione
conticescunt.

Namq; hii qui trahi ad
peruersa potuerūt
tanto iam tranquillius
temporalem pace
quæi sunt. quanto
longius ab æterna
separantur. Oper
quoq; intelligentiæ
se sequentib; cresce
spondent. Unde &
subditur. Intantum
ut priora tua fuerint
parua. & nouissima
tua multiplicentur
nimis. Sed quia
eorum. Suerbis non
facile creditur. qm̄
sepe uita contempti
bilis demonstratur.

720R

Antiquorum patrum
sententias proferunt
earumq; rectitudine.
In argumentum sui
erroris inflectunt,
Unde & subditur,

Interroga enī
generationem pristi-
nam & diligenter
inuestiga patrum
memoriam,

Generationem pris-
tinam ac patrum
memoriam nequa-
quam uideri sed in-
uestigari ammonet.
Quia hoc in ea nolit
conspici quod liquido
cunctis patet,

Nonnumquam uero
more bonorum que-
dam moraliter do-
cent & qualiter xp̄i
terris presentia
colligantur insinuant,

Atq; & his que iam
auris oculis p̄transē-

undo subtracta sunt
quam nulla sint que
uidentur demonstrant.

Unde adhuc subditur,
" **H**esterni quippe
" sumus & ignoramus
" qm̄ sicut umbra
" dies nr̄i sunt super
" terram,

Generatio itaq; pris-
tina interroganda pro-
ponitur ut transire
tempus uite presentis
sicut umbra monstratur.

Quia uidelicet si ea que
erant & iam transalta
sunt ad memoriam
reducimus. Patenter
agnoscimus quam cele-
riter hoc quoq; fugiat
quod tenemus,

Sæpe uero heretici eosde-
m nobiscum patres quos
ueneramus laudant.
Sed intellectu deprava-
to ipsis nos eorum lau-
dibus impugnant,

Unde & adhuc subditur,
 " **I PSI DOCEBUNT TE**
 " & ex corde suo proferent
 " eloquia .

NOTANDUM quod superius dixerat, Sp̄s multiplex sermones oristui.

Nunc uero reductis ad memoria patrib; dicit, Ex corde suo proferunt eloquia, Nisi uitam sc̄e ecclesie heretici detestantes dicant,

Multiplicitatē sp̄s in ore habet, in corde non habet, Sed illi contra tē audiendi sunt, qui uerba ex corde proferentes, recta uiuendo docuerunt, Sæpe autē prauum dum suę uitam tortitudinis ignorant, audenter aliorum rectitudinē lacerant,

Cumq; contra bonos sibi auctoritatē inreparationis arripiunt,

aut ea bona proferunt quæ non uidentes sed audiendo didicerunt, aut ea aliis ^{malu} mentientes ingerunt, quæ ipsi committunt,

Sed cum ea bona proferunt quæ seruare contemnant, Sciendum est quia plerumq; ueritas sic p̄ ora aduersariorū sonat, ut eorum linguam mouens uitā feriat, Quatenus culmen rectitudinis loquentes & ignorantes, ipsi sibi & uerbinuoces & factis accusatores fiant, Unde baldach mira quidem contra hypochritas subdit, sed mucrone uerbis in p̄c̄it,

Quia simulator iustitiae, Nisi & aliquantulo ipse esse & docere iustū nequaquam tanta

temeritate praesumeret. "

Et quidem fortia sunt
ualoe quae dicit. Sed
haec stultis. non autem
sapientia. Pravis non
recto dicere debuit
quia & ueracem se
asserit. qui hostis sit
entibus. in flumen
aquam fundit.

Sed interim post ponen
tes cui dicitur. Pense
mus subtiliter quid
dicatur. Ut nos prola
ta instruant. quam
uis meritum sui auc
toris impugnent.
Sequitur.

Nuamquid uiuere
potest scyrpus absq;
humore. aut carecti
crescere sine aqua.

Cui Baldaich scyrpū
uel carectum compa
ret. ipse protinus
aperit cum subiungit.

Cum adhuc sit

in flore nec carpatur
manu ante omnes her
bas haeserit.

Sic uie oamtuax qui.
obliuiscuntur dnm.
& spes hypochrite pe
ribit. Scyrpi ergo
uel carecti nomine
ypochrite uitam sig
nat. quae speciem qui
dem uiriditatis habet.
sed ad humanos usus
fructum utilitatis
non habet. Quae ste
relitate operis arida
pmanens. solo scitatis
colore uiridescit.

Sed neq; sine humore
scyrpus. Neq; sine
aqua carecti proficit.

Quia hypochritarum
uita ad bona opera
infusione quidem sup
ni muneris percipit.
Sed incunctis quae agit.
exteriores laudes appe
tens. a fructu pcepte

ff. d. ypocti

121
infusionis inanes cito,
Sæpe namq; mira signo-
rum opera faciunt.
ab obsessis corporibus
sp̄s pellunt & per pro-
phæcie donum uentura
queq; sciendo præue-
niunt. Sed tamen
a largitore tot munerū
cogitationis intentio-
ne diuisi sunt. Quia
per eius dona non eius
gloriam sed proprios
fautores quæerunt.
Cumq; p̄ accepta bona
in sua laude se eleuant
ipsis munerib; contra
largitorem pugnant.
Inde quippe contra-
dante superbiunt
unde ei amplius humi-
les esse debuerunt.
Sed eos post modum
disticior sententia
percutit. quoniam
supna bonitas & ingra-
tos largius infundit.

Fitq; ei amplitudo
muneris incrementū
damnationis. Quia
inrigati fructum non
ferunt sed sub uiridi-
tatis colore uacui in
altum cresunt.
Quos bene p̄ euangelii
ueritas & primit dicens.
" **M**ulti dicent mihi in
" illa die dñe dñe nonne
" in nomine tuo prophe-
" tabimur & in tuo no-
" mine demonia eici-
" mus & in tuo nomine
" uirtutes multas feci-
" mus. & tunc confi-
" tebor illis quia numquā
" noui uos. discedite
" a me qui operamini
" iniquitatem.
Scyrrus igitur uel ca-
sectum sine aqua
non uiuit. Quia nimi-
rum hypocrite non
nisi & supno munere
uiriditate bonæ

122R

operationis accipiunt,
Sed quia hanc in usum
 propriae laudis arripi
 unt. In aqua quidem
 uirides. Sectamen
 inanes crescunt. Bene
 autem subditur.
Cum adhuc sit in flore
 nec carpatur manu.
 ante omnes herbas
 aserit. Scyrpus in
 flore est. y-pochrita
 in laude. Ne quis uero
 unguis surgens. ca
 secta manu non car
 pitur. quia & aspera
^{sentibus} tis parrogantia de
 prauitate sua y-pochri
 ta corripit dedignat.
In flore suo manu car
 pientis incidit. quia
 in laude y-pochrita
 positus. ne hunc quis
 quam corripere au
 deat. Asperitate sua
 protinus uitam corri
 pientis secat.

Ser namq; non esse
 apparet. sed uocari.
Et cum fortasse corrip
 tur. quasi in opinionis
 gloriam detruncatur.
Deprehensum se in pra
 uitate irascitur. loqui
 sibi redarguentem pro
 hibet. quia uelut in oc
 culto uulnera tactis
 dolent. Quales impe
 ritus innotuit talis
 uult ab omnibus esti
 mari. & paratior
 mori quam corripit.
Redargutione deterior
 redditur. quia quasi
 ire percussione estimat
 aculum puritatis uer
 bum. unde & asperatus
 protinus in contume
 lias surgit. Neque
 mala aeger & contra
 uitam correptoris in
 quirat. Demonstrate
 longe incomparabiliter
 reprehensorem suum.

desiderat. Ut innocen-
 tem se non suis actibus
 sed alienis criminibus
 ostendat. Ita ut saepe
 homo redargutionis
 aliquo se dixisse pe-
 nitent. & quasi acar-
 pentis manu. Sic cor-
 ripientis animo
 quidam ut ita dixerim
 sanguis meroris curat.
Unde bene per salomo-
 nem dicitur. Noli
 arguere derisorem. ne
 oderit te. Neq; enim
 iusto timendum est.
 ne derisor cum corrip-
 tur contumelias infe-
 rat. Sed ne tractus
 ad odium peior fiat.
Inter haec sciendum est.
 quid iustorum bona
 quia ex corde incipiunt.
 Usq; ad praesentis uitae
 terminum crescunt.
Hypochritarum uero
 opera. quia nequaquam

sunt in occulto radicata.
 Saepe ante deficiunt
 quam praesens uita
 finiatur. Nam ple-
 rumq; studiosae
 eruditionis insistent.
 & quia hanc non pra-
 parandi meritis. sed
 promerendi fauorib;
 inquirunt. Statim
 ut iudicium humane
 laudis arripiunt. & p-
 hoc gratia transitori
 prouectus adscuntur.
 Tota mente secularib;
 curis inseruiunt. atq;
 a sacra funditus eru-
 ditione uacuantur.
Et agendo post indicant
 quanto temporalia
 diligant. qui sola pri-
 us aeterna praedicabant.
Plerumq; autem ad
 sumptae speciem matu-
 ritatis ostendunt. que
 tem silentii longani-
 mitate patientiae

continentiæ uirtute.
decorantur, Sed cum
per hæc quæstia cul-
men honoris adtin-
gerint, Cumque
sibi iam seuerentia
acunctis inpenditur,
protinus se in lasci-
uiam uoluptatis
fundunt, & bona
se non ex corde tenu-
isse ipsi sibi testes
sunt, qui hæc cito de-
miserunt, Nonnum-
quam uero aliquid
quod possident tri-
buunt, atque indigen-
tibus cuncta largiuntur,
Sed tamen ante uite
terminum, auaritiæ
prurigne accensi,
aliena appetunt,
qui sua largiri uide-
bantur, Experi-
nace post crudelita-
te ambiunt, quod
ficta prius pietate

123R
reliquerunt, Unde
& recte nunc dicitur,
Cum adhuc sit inflore-
næ carpatur manu,
ante omnes herbas
ascendit, Juxta casna-
lem quippe intellectui,
& iusti herba sunt,
propheta attestante
qui ait, Omnis caro
fænum, Sed ante
omnes herbas ascendere
scyrpus dicitur, quia
iustis in bono suo per-
manentibus, auaritia
te assumptæ rectitudi-
nis ypochritarum
uita siccatur,

Nescunt herbe & iam
reliq̄, quia iustorum
opera cum carnis
uita deficiunt, Sed
herbarum ariditate
scyrpus præuenit,
Quia prius quam de
casne ypochrita
transeat, ea que in se

123^v ostenderat uirtu-
tum facta derelinquit,
De quibus bene per psalmistam
dicitur, fiant sicut
fenum edificiorum
quod prius quam euella-
tur arescit, fenum
quippe aedificii in alto
nascitur. Sed nequa-
quam pingui radice
solidatur, Quia &
ypochrita summa
quidem ^{sunt} quae agere
cessantur. Sed non in eis
& cordis puritate robo-
ratur, Quod nimis
fenum & non euolsu-
citus arescit. quia
uidelicet ypochrta
& in praesenti adhuc
uita subsistit. & iam
scitatis opera quasi
uiriditatis speciem
amittit, Quia enim
sine intentione recte
cogitationis bona stu-
dium agere. haec

amittens indicat se
sine radice floruisse,
Sed baldach sicut pra-
diximus. cui scyrpus
uel carectum compa-
ret, ilico aperit cum
subiungit,

” **SIC UIE OMNIUM**
” qui obliuiscuntur domum
” & spes ypochrtae
” peribit,

Quid enim cunctis
suis operibus ypo-
chrta sperat. Nisi
honoris reuerentiam
gloriam laudis ame-
lioribus meritis scribit
omnibus uocari,

Sed permanere spes ypo-
chrtae non ualeat.
quia aeternitatem non
quaerens. fugit quod
tenet, Nequaquam
quippe mentis eius
intentio in illa glo-
ria figitur. quae sine
fine possidetur.

Sed cum transitorius
 favoribus inhiat. post
 recipiendo quod labo
 rat, Veritate adtes
 tante qui ait,

Non mendico uobis recipe
 runt mercedem suam,

Sed haec spes recipiende
 mercedis teneri diu
 non potest. quia
 pro ostensis operibus
 honor tribuitur. sed
 uita ad terminum ur
 guetur, Laudes
 resonant. sed ad finem
 cum laudibus tempora
 festinant, Quia
 nequaquam animus
 in aeternitatis amore
 radicatur. cum ipsis
 profectoribus quas
 diligit labitur,

Nemo namque ^{uile} mobilia
 diligere. & ipse in mo
 bilis stare potest,

Qui enim transeuntia
 amplectitur. eo ipso

ad cursum ductur quo
 decurrentibus in plica
 tur, Dicatur ergo.
 & spes hypochrite pe
 ribit, Quia humana
 laus quam magnis
 laboribus ^{ad} impetit. in
 pulsa temporum mo
 mentis decurrit,

Bene autem subditur,
 " **NON EI PLACEANT**
 " uiscordia sua,

Magna quippe est
 uiscordia laboriosa
 agere. & habere lau
 des ^{by} inhiare. forte opere
 preceptorum celestibus
 inseruire. Sed terrene
 retributionis premium
 quaerere, Ut enim ita
 dixerim. qui pro uir
 tutem quam agit.
 humanum fauorem
 desiderat. sem mag
 ni meriti uile pretio
 uenalem portat,
 Unde caeli regnum

17,

124^v

meteri potuit - inde
 nummō transitori
 sermonis querit ,
Uile ergo præciam opus
 uendit - quia magna
 inpendit - sed minima
 recepit , Quibus itaq;
 ypocrite similes - Nisi
 fecundis - & neglectis
 uirtutibus existunt ,
Que per ubertatem
 fructum proferunt sed
 nequaquam per stu
 dium a terra subleuantur ,
Quod pingues palmites
 germinant - errantes
 bestie conculcant ,
Quo hoc uberius acci
 piunt proiectum in
 infimis auidius consu
 munt , Quia nimi
 rum ypochritarum
 opera dum clara
 monstrantur - quasi
 pingua prodeunt ,
Sed dum humanas lau
 des appetunt - quasi

in terra deseruntur ,
Quæ huius mundi bestie
 maligni scilicet
 sp̄s comedunt - quia
 hæc ad usum potio
 nis inflectunt ,
Tantōq; ardentius sa
 piunt - quanto & mag
 na clarius innotescunt ,
Unde bene p̄ propheta
 dicitur , Culmus
 stans non est in eis
 germen - & non faci
 ent farinam - quod
 si & fecerint - alieni
 comedent eam ,
Culmus quippe germen
 non habet - cum uita
 meritis uirtutum
 caret , Farinā cul
 mus non facit - cum
 his qui in presenti se
 culō proficit - Nil
 subtilitatis intellegit -
 Nullum boni operis
 fructum reddet ,
Sed sepe & cum fecerit

hanc alieni comedunt
 quia & cum bona
 opera y-pochritæ osten-
 dunt de his maligno-
 rum spūum uota sati-
 antur. Qui enim p-
 hæc dō placere non
 appetunt. Nequaquā
 agri dominum. Sed
 alienos pascunt.
 Secundo itaq; y-pochri-
 ta & neglecto palmi-
 ti similis. seruare
 fructum non uult.
 quia botrys boni ope-
 ris in terra lacet.
 Sed tamen hac ipsa sua
 uercordia pascitur.
 quia pro bono opere
 acunctis honoratur.
 Ceteris præminet sub-
 iectas hominū men-
 tes tenet. maiorib;
 locis attollitur. fauo-
 ribus nutritur.
 Hæc uero eis facta uercor-
 dia placet interim.

sed non placebit. 125R
 Quia cum retributionis
 tempus aduenerit
 in pæna displicet quod
 uercors fuit. Tunc
 stultæ egisse intellegit.
 cum pro delectatione
 laudis sententiam
 diuinæ increpationis
 acceperit. Tunc se
 uercordem fuisse con-
 siderat. cum se pro
 temporale quampei-
 pit glo **b**riam p-
 pæna tormenta casti-
 gant. Tunc ueram
 sententiam supplicia
 aperunt. quia p-hæc
 profecto colligitur.
 Nil fuisse omnia que
 transire potuerunt.
 Unde recte subditur.
 " ET SICUT TELA ARANEA
 " Rum fiduciam eius.
 Bene hypochritarū
 fiducia aranearum
 telis similis dicitur.

125^v

quia omne quod ad op
tinendam gloriam &
sudant uentus uite mor
talis dissipat

Nam quoniam aeterna non
querunt bona tempo
ralia cum tempore
amittunt. Pensandū
quoque est quod fila ara
nee per ordinē ducunt
quia sua ypochrīte
quasi sub discretionē
opera disponunt

Araneam in tela
studiose texitur sed
sufflatu uentus dissipat

Quia quidquid ypochrī
ta cum labore pagit
aura humani fauoris
tollit. & dum in ap
petitu laudis opus de
fecit quasi inuentum
labor euanescit

Sepe namque & usque ad
presentis uite termi
num ypochrītarum
facta perdurant

Sed quia haec auctoris
laudem non querunt
bona ante oculos
numquam fuerunt

Plerumque enim ut ipse
diximus sacre legis
eruotione fulciuntur
doctrinae uerba profe
runt omne quod sen
tiunt testimoniis
accingunt. Nec ta
men per haec uitam audi
entium sed propriis
fauoribus querunt

Quia nec proferre alia
nouerunt. Nisi que
audientium corda ad
rependendas laudes
excitant. Nos autē
ad lacrimas accendunt

Mens quippe concupis
centis & terrenis
occupata igne diuini
amoris non calat

Viduo ad supernum
desiderium inflammare
audientes suos nequeunt

uerba quae frigido
corde proferuntur.

Nec enim quae in se
ipsa non arserit alius
non accendit.

Unde fit plerumque
ut ypochritarum dicta

et audientes non
erudiant & eosdem

ipsos qui se praefesunt
elatos laudibus de terro

ribus reddant, do

testante enim paulo

Scientia inflat caritas
aedificat.

Cum ergo caritas aedi

ficando nos erigit
scientia inflando

peruertit. Plerum

q; ypochrite mira se
abstinentia affligunt

omne robore corpo

ris atterunt & qua
si carnis uitam ^{inducunt} in

carne uiuentes extin

gunt. Sicq; per
abstinentiam mori

adpropriant ut pene
cotidie morientes

uiuunt. Sed ad haec
humanos oculos querunt

admiracionis gloria
& perunt. Veritate

ad testante qui ait

Extremant facies
suas ut appareant

hominibus ieiunantes.

Nam ora pallescent
corpus debilitate qua

titur. Pectus inter

rumpentibus suspiriis
urgueatur. Sed inter haec

ab ore proximorum
sermo admiracionis

queritur. Nihilque
tanto labore aliud

nisi aestimatio humana
cogitatur. Quos nimi

rum bene simon ille
significat. quidomini

ce passionis tempore
in angariam crucem

portat. De quo
scriptum est

scriptum est

126^v
" I nuenerunt hominem
" cyreneum uenientem
" obuiam sibi nomine
" simonē - hunc anga-
" riaruerunt ut tolleret
" crucem ihū. Quod enī
" angariamur. non hoc
" studio amoris operamur.
Crucem ergo ihū in anga-
ria portare est. afflic-
tionē abstinentiæ pro
alia quam necesse est.
intentione tolerare.
Non ihū crucem in
angaria portat. qui
quasi ad præceptū dñi
carnem domat. Sed
tamen spiritalem pa-
triam non amat.
Unde & simon isdem cru-
cem portat. Sed nequa-
quam mortuus.
Quia omnis ypocrita
corpus quidem p absti-
nentiā afficit. Sed
tamen p amore glorie
mundo uiuit.

Quo contra bene p pau-
lum de electis dicitur.
" Qui autē sunt xpī carne
" suam crucifixerunt.
" cum uitiis & concupis-
" centiis. Cum uitiis
" quippe & concupiscen-
" tiis carne crucifigimus.
" Si sic gulā restringi-
" mus. ut iam de mundi
" gloriam nil queramus.
" Nam qui corpus macerat.
" Sed honorib; anhelat.
" Crucem carnem intulit.
" Sed mundo p concupis-
" centiā peius uiuit.
" Quia & sæpe per se itatis
" imagine. a locum regi-
" minis indignus ad se-
" quitur. Quam nisi
" aliquo in se uirtutis
" ostenderet. nullus pe-
" pere labore mereatur.
" Sed transit quod delec-
" tabiliter obtinet. & pe-
" naliter quod sequitur
" manet. Scitatis nunc

fiduciam in ore ho-
minum ponitur. sed
cum intemus iudex
secreta cordis exami-
nat. testes uite exte-
rius non queruntur.

Bene ergo dicitur,
Sicut tela araneorum
fiducia eius, Quia
apparente cordis teste
praeterit omne quod
exterius de humano
favore confidit.
Unde & adhuc apte
subiungitur.

JNNTITUR SUPER
DOMUM SUAM & NON
STABIT.

Sicut domus exterio-
ris conversationis est
aedificium quod inhabi-
tat corpus. Ita domus
nre cogitationis est.
res quaelibet quam p-
delectatione inhabi-
tat animus. Omne
quippe quod diligimus.

quasi in hoc quiescen-
ter habitamus,
Unde paulus quia insup-
nis confixus erat. In
terra quidem positus.
Sed tamen a terra &
traneus dicebat.

Nra conversatio in celis e-
st. Mens itaq; ypochrite.
nil aliud in omne quod
agit. Nisi opinionis
sue gloria cogitat.
Nec curat quod post
per meritam dicitur.
Sed quid interim dicat.

Domus ergo eius est
dilectio favoris. quam
quasi quiescit inhabi-
tat. Quia per cuncta
sua opera ad hanc se
intra animum reclinat.

Sed stare domus haec
non ualeat quia laus
cum uita praeterit. &
humanis favor in iudi-
cio non subsistit.

Unde & fatuae uirgines

Abene pp
dicitur
cum uir
concupis
ne crucifig
i refring
m demunoi
ol. queram
corpus mo
orib. anhelat
carnem in
no p concup
Penus uiu
sepe perri
me alac
is inognu
ur. qu
io in se uir
oerx. nulli
lione me
uiste quoo
iter obpnt
ter quoo
na. y

127^v
quæ oleum in uasis non
sumpserant. quia in
alienis scilicet uocibus
gloriam. & non in suis
conscientiis habebant.
turbate per sponsæ pre
sentiam dicunt.
" Date nobis de oleo uestro.
" quia lampades nostre
" extinguuntur. Oleum
quippe a proximis pe
tere est. gloriam boni
operis. a testimonio
alieni oris implorare.
Mens & enim uacua
cum cunctis suis labo
ribus nil se intus tenu
isse inuenit. testimo
nium foras quaerit.
Ac si aperte fatue uirgi
nes dicant. Cum nos
reppelli sine retribu
tione conspiciatis. dicite
in nro opere quid uidi
tis. Sed frustra
tunc ypochrita in hac
domo laudis innititur.

quia nihil ei in iudicio
a testatio humana
suffragatur. Quia ean
dem laudem quam post
intestimonium exigit.
prius in munere recepit.
Uel certe sup domum sua
ypochrita innititur.
cum uanis fauoribus
deceptus. quasi de fidu
cia scitatis eleuatur.
Multa quippe ypochri
te in occulto mala
faciunt. quaedam
uero bona in publico.
Cumq; & bonis patenti
bus laudes recipiunt.
Ab occultis malis. con
siderationis oculos
auertunt. Talesq;
se aestimant. quales
foris audiunt. non
quales intus nouerunt.
Unde fit plerumque
ut a superno quoque
iudicio cum fiducia
ueniant.

128
quia tales se apud inter-
num arbitrem credunt.
quales ab hominibus
foris habebantur.

Sed stare domus ypochri-
te non ualeat quia in
terrore districti exami-
nis omnis ante acta fi-
ducia scitatis cadet.

Cumq; sibi alieni oris
testimonia de esse cog-
nouerit ad sua se opera
innumeranda conuer-
tit. Unde adhuc subdit.

Fulciet eam et non
surgit.

Hoc namq; quod per
se stare non ualeat ful-
citur ut testatur. Quia
cum uitam suam ypo-
chrita labe factari
in iudicio conspiciet
hanc fulciendo statuere
operum enumeratione
contendit.

Non laudis sue habi-
taculum hinc inde

fulciunt. qui facta
sua ut praefati sumus
in iudicio enumerantes

dicunt. **O**ne dñe
nonne in nomine tuo
prophetauimus. & in
tuo nomine demonia
eicimus. & in tuo nomi-
ne uirtutes multas
fecimus. **S**ed domus
laudis tot alligatio-
nibus fulta minime
consurgit. quia protin-
us iudex dicit.

Numquam noui uos. dis-
cedite a me qui opera
mini iniquitatem.

Et sciendum est. quia
hoc quod surgit ab in-
fimis ad superiora
se erexit. Domus
ergo ypochrite surgere
non ualeat. quia per
omne quod iuxta pre-
cepta caelestia gerere
potuit. a terra animi
numquam leuauit.

Jure igitur tunc nequa
quam ad præmium rētri-
butionis erigitur. qui
per hoc quod nunc exhibet
in appaīta glorie
temporalis iacet.

Sed quia uita ypochrite
scyrpi appellatione
signata. qualiter in iu-
dicio reproberetur. Audi-
uimus. prius quam dis-
trictus iudex appareat.
qualiter ab hominibus
habeatur audiamus.
se qui tur.

Humectus uidetur

scyrpus ante quam
ueniat sol.

Sæpe in sacro eloquio
dñs solis appellatione
figuratur. Sicut pro-
pheta dicitur.

Vobis autem qui timetis
nomen dñi orietur sol
iustitie. & sicut repulsi
in iudicio impii dicere
sapientie libro de

scribuntur. Erraui
mus a uia ueritatis. &
lumen iusticie non lu-
xit nobis. & sol non
ortus est nobis.

Ante solem igitur scyrpus
humidus cernitur. quia
prius quam diuina
districtio in iudicio can-
deat. Omnis ypochrita
infusum se scitatis gra-
tia ostendit. Quia si
uisens aspiciatur. quia
iustus aestimatur. ho-
noris locum optinet
de gloria scitatis.

Scyrpus itaque iste innocen-
te humidus est. sole
autem ueniente siccatur.
Quia nimirum ypochri-
ta in tenebras uite pre-
sentis. scilicet ab omnibus
creditur. Sed cum des-
trictus iudex uenerit.
quam sit iniquus appa-
rebit. Humectus ui-
detur ante quam ueniat

sol. quia uiridētem
se nunc humanis oca
lis exhibet. sed in calore
diuini tunc iudicii ares
cit. se qui tur.

IN ORIO SUO CER

men eius egreditur.

HERBA que LIBET INAS
cendendo prius a terra
producitur. aura &
aestib; tangitur. sole
ac pluuiis nutritur.
& tunc demum ad pro
ferendum sui seminis
germen aperitur.

Scyrpus uero cum flore
suo nascitur. moxque
a terra surgit. suis & sui
seminis germen producit.

Bene ergo pherbas reli
quas. scilicet quilibet. Per
scyrpum uero. ypo
chrita signatur.

Quia iusti uiri prius in
opere scē conuersatio
nis oriuntur. huius
uitę hiemem tolerant.

129R
eosq; graui in pectus ^{preuentioni}
sionum aestus fatigat.

Sed cum secta faciunt.
Nequaquam hic sue
sectitudinis remunera
tione querunt.

Cum uero a presentis
mundi laborib; exeat
ad aeternam patriam
uenientes. expectata
retributione pfruunt.

Nt contra ypochrita.
quia mox in bono opere
nascitur. presentis
mundi recipere gloria
conatur. Quasi scyr
pi more cum germine
ortur. qui pro eo
quod bene uiuere inci
pit. quaerit statim
ut acunctis honoret.

Cermen itaq; in orto
est. remuneratio
In Inchoatione.

Saepe namq; nonnulli
aperte prauitatis uias
deserunt. Scitatis

129^r habitu sumunt
Moxq; ut prima limina
bene uiuendi contige-
rint. obliu qui fuerint
affligi. iam per peni-
tentia de consumatis
nequitis nolunt lau-
dare autem de inchoa-
ta iustitia appetunt.
præ esse ceteris & iam
melioribus concupis-
cunt. Quos plerūq;
dum iuxta uotum
presens prosperitas
sequitur. mutam
quam prius fuerant
desertatis habitu peio-
res fiunt. Nam reb;
multiplicib; occupati.
Atq; ipsa occupatio-
ne confusi non solum
perpetrata minime
deplorant. sed ad
huc que deplorantur
exaggerant. *in sept.*
Qui enim mundum pe-
serunt ad exteriora

officia prouehi non de-
bent. Nisi phumilita-
tem diutius in eius de-
mundi contemptu
solidentur. Citius
namq; bona deperunt
que hominib; ante
tempus innotescunt.
Quia & arbuta planta
ta priusquam fixam
radicem coalescat
si manus concutens
tangit a se facit.
At si in alto radice figit.
& terre humoribus
consparsa solidatur.
& hæc manus impellit
sed non ledit. hæc &
uentorum flatus in-
flectendo concutunt
sed non euestant.
Ne ergo eruatutur uite
coepit operis diuine
arbuta in alto humi-
litate figenda est
radix cordis. Ut cum
ab humano ore

130
detractionis aura uel
fauoris flauerit. & si
in quā libet partē ut
cumq; incuruata animū
funditus noneuellat.
Sed ad statum suum
protinus post inflexio-
nem redeat. si apud
se fortis in radicem p-
durat. Quid in sebus
& crescentib; parietē
& surgente robustior.
qui tamen si dum
construitur impellat.
Statim sine labore
distrutur. Si autē
per spatium temporis
ab humore suo siccat
pmitatur. sepe &
aridūm ictib; minime
quassatur. Sic sic
uidelicet bona nr̄a &
intempestiue mani-
festata depereunt. &
diutius occultata soli
dantur. Quia huma-
ne occupationis

manus. cum incipientē
conuersationis nr̄e
uitam contigerit.
quasi recentē parietē
impellit. eamq; facile
detrut. quia adhuc
humorem infirmita-
tis proprię non amisit.
Cum uero in longa quie-
tis abiectioe se ani-
mus comprimit. quasi
more & siccatū parie-
tis. contra ictus obou-
rescit. & confractū
protinus resilit om-
ne quod solidum fuerit.
Hinc est quod uitam
inchoantiū moyses
humanis occupatio-
nib; exseri prohi-
buit dicens.
Non operabis in primo-
genito bouis. & non
tandebis primoge-
nita ouium.
In primogenito quip-
pe bouis operari est.

130^v
bone conuersationis
primordia in gestis
publice actionis osten-
dere. Quorumq; pri-
mogenita tandem est
ab occultationis sue
tegmine humanis ocu-
lis inchoantia bona
nra laudare. In primo
genito ergo bouis ope-
rari prohibemur.
Atq; a primogenitis
ouium de tandem
conpescimus.
Quia & si quid robustum
incipimus. & exere
in apto citius non de-
bemur. & cum uita
nra simplex quid
atq; innocuum incho-
at. dignum est ut
secreti sui uelamina
non relinquat. ne
nudum hoc humanis
oculis quasi subducto
uellere ostendat.
Nosola ergo diuina

sacrificia botum primo
genita ouiumq; profi-
ciant. Ut quid quid
forte innocuum que
incipimus. hoc ad honore
intimi iudicis in ara
cordis immolemus.
Quo ab illo procul dubio
tanto libentius acci-
pitur. quanto & ab ho-
minibus occultatum.
nulla laudis appetito-
nem maculatur.
Sæpe autem noue con-
uersationis primordia
adhuc & carnali sunt
uita commixta. & io-
ciso. innotescere citius
non debent. Ne cum
laudantur bona que
placent. deceptus lau-
des sua animus depre-
hendere in eis nequeat
mala que latent.
Unde recte rursum per
moysen dicitur.
Quando ingressi fueritis

131
In terram quam ego
daturus sum uobis. &
plantaueritis in ea lig-
na pomifera. auferet-
ur præputia eorum.

Poma quæ germinant
inmunda erunt uobis.

Næ edetis & eis.

Ligna quippe pomifera
sunt. opera uirtutibus
fecunda. Præputia
itaq; lignorum auferi-
mus. cum de ipsa in-
choationes infirmita-
te suspecti primordia
nr̄orum operum non
adprobamus.

Poma autē quæ germi-
nant inmunda duci-
mus. nr̄isq; esibus non
aptamus. Quia cum
primordia boni lau-
dantur operis. dignū
est ut hoc animum
non pascat operantis.
Næ dum accepta laus.
suauiter capitur.

fructus operis in tem-
pestiue comedatur.

Qui ergo inchoate uir-
tutis ab humano ore
laudes recipere. quasi
plantati ligni ante
tempus pomum come-
dit. Hinc per psal-

mistam ueritas dicit.

” Vanum est uobis ante

” lucem surgere. Sur-

” gite postquam sede-

” ritis. Ante lucem

quippe surgere est.

priusquam claritas

æternæ retributionis

appareat. In præsen-

tis uite nocte gaudere.

Sedendō ergo prius ē.

ut post recte surgamus.

Quia quisquis nunc

se se sponte non humili-

liat. nequaquā hunc

sequens gloria exaltat.

Quod ergo illic ante

lucem surgere. hoc ^{hic}

ypochrite in ortum

134
est germen proficere.
Quia humanas lau-
des desiderans ubi ad
opus bonum nascitur
ibi mox appetit ut
gloria & remunerationis
adsequatur.

Non in ortu suo ger-
men protulerat de
quibus ueritas dicebat

„ Amant primos discul-
„ bitos in conuiuio &
„ primas cathedras
„ in synagogis & salu-
„ tationes in foro &
„ uocari ab hominibus
„ rabbi. Pro eo ergo
quod bene agere inci-
piunt quia honorem
consequi ab hominibus
conantur. Quasi
„ scyrpi more ab ostio
suo cum germine
„ surgunt. hi nimi-
rum cum secta ope-
rari appetunt. Pri-
us mente sollicita

eiusdem sui operis tes-
tes querunt. Et tacta
cogitatione pertractant.
Si sunt qui gerenda
uideant. Si digne haec
eloqui qui uiderint
possint. Si uero eorum
facta nulli fortasse
hominum contingat
aspicere. haec se pro-
cul dubio aestimant
perdidisse. & interni
arbitris oculos quasi
absentes deputant
qui ab eo uicem sui
operis recipere in pos-
terum recusant.

Et quoniam cum secum quid
ypochrita egerit
uideri a multis querit.

Bene adhuc de hoc scyr-
po subiungitur.

„ **SUPER ACERUM**
„ perarum radices eius
„ densabuntur. & inter
„ lapides commorabitur.
Quid enim radicum

132R

nomine nisi latentes
 cogitationes accipiunt
 quae in occulto prode
 unt. Sed in ostensio
 ne operum paptum
 surgunt. Sicut & de
 uerbi semine per pro
 phetam dicitur.
 Et hoc quod saluatum
 fuerit de domo iuda
 & quod reliquum est
 mittit radicem
 deorsum & faciat
 fructum sursum.
 Radicem, equippe deor
 sum mittere est cogi
 tationem bonam in
 abortis multiplicare,
 fructum uero sursum
 facere est efficacia
 operis recte quae cogi
 tauit ostendere.
 Lapidum uero nomine
 in scriptura sacra ho
 mines designantur.
 Sicut scilicet ecclesiae per
 esaiam dicitur.

Donammaspidem pro
 pugnacula tua & por
 tas tuas in lapides
 sculptos. Qui eos de
 lapides quid dixit ape
 ruit cum subiunxit
 Uniuersos filios tuos
 doctos ad no. Sicut
 ammonente petro
 dicitur. Et uos tam
 quam lapides uiui sup
 aedificamini domus
 spiritales. Hoc itaq;
 loco quia lapides dicti
 sunt. Sed tamen qui
 minime dicuntur
 nuda appellatione
 lapidum p mixta pos
 sunt se probi & electi
 figurari. Sicut cyprus
 namq; iste qui inter
 lapides commoratur
 super aceruum petra
 rum radices densat.
 Quia omnis ypochrista
 cogitationes suas in
 sequentia hominum

132^v
admiracione multi-
plicat. Per omnes
enim quod hypochrite
faciunt. quia occultis
cogitationibus laudes
humanas sequuntur
quasi radices scyrpi
in aëruum per arum
mittunt. Operatu-
ri quippe laudes suas
cogitant. laudati autē
has secum taciti inco-
gitationibus uersant.
Gaudent se precipuos
inhumana estimatio-
ne claruisse.
Cumque inflati fauori-
bus apud semetipsos
intumescunt. sepe
mirantur taciti & iam
ipsi quod sunt.
Uidere cotidie semetip-
sis. altiores cupiunt
ac miris inuentionibus
in opere & crescant.
Quia sicut uirtutes om-
ne uitium seruant.

sic arrogantia robo-
rat. Cogit namque
mentem iuuenescere
& contra uires ualere.
Quia & quod negat uigor
ualitudinis imperat
amor laudis. Unde
& factis suis ut diximus
arbitres inquirunt.
Si uero eorum operis
tester de esse contin-
gat. narrant ipsi
que gerunt.
Cumque efferrit
fauoribus ceperunt
sepe eisdem suis ope-
ribus que egisse se
referunt. mentiendo
aliquid adiungunt.
Cum uero & uera dicunt
hæc dicendo aliena
faciunt. Quia que-
sitis remunerati fauo-
ribus ab eorum intima
retributione uacuant.
In eo enim quod bona
sua pate faciunt.

ostendunt malignis
 spiritibus quasi insidi
 antibus hostibus que pre
 dentur, Quorum
 profecto uita illa cunc
 tis notissima ezechie
 culpa figurauit
 qui postquam una
 prece & sub unius noc
 tis spatio centum
 octuaginta quinque
 milia hostium angelo
 feriente prostrauit

Postquam occasu pro
 ximum ad altiora celi
 spatia solem reduxit

Postquam uitam pro
 pinquante iam termi
 nam quod artata in
 tempora longiora
 protelauit. Susceptis
 baby-lonice regis nun
 tiis bona omnia que
 possidebat ostendit,
 Sed prophete uoce pro
 tinus audiuit,
 Ecce dies uenient

” & auferentur omnia
 ” que in domo tua sunt
 ” in baby-lone. Non relin
 ” quatur quicquam dicit
 onis, Sicut nimirum
 ypo Schrite post
 quam magnis uirtutibus
 & exercunt. quia cauere
 malignorum spuū
 insidias neglegunt &
 celari in eisdem uirtu
 tibus nolunt. Bona
 sua ostendendo hostiū
 faciunt & prodentes
 subito amittunt quid
 quid diutius studentes
 operantur, Hinc p
 psalmistam dicitur,
 ” Tradidit in captiuitate
 ” uirtutes eorum & pul
 ” chritudines eorum in
 ” manus inimici,
 ” Virtutes quippe & pul
 chritudo arrogantiū
 inimici manibus tradi
 tur. quia omne bonū
 quod p concupiscentiā

ga ro
 namq
 eniscere
 es uolere
 negati
 imp
 or
 ut uolun
 quirunt
 operis
 e contem
 rruant
 orunt
 on efferr
 ant
 sus ope
 gme se
 mentano
 adungunt
 o uerua
 ico alie
 Quia
 unert
 rum in
 one uo
 n quod
 faciunt

laudis ostenditur. oc-
culti aduersarii iure
mancipatur. Hostes
namq; ad rapinam
prouocat. qui suas eoni-
notiæ diuitias de-
nudaat. Quousque
enim ab æternæ pa-
træ securitatem dis-
tingimur. In latronū
insidiantium iter am-
bulamus. Qui ergo
in itinere depredari
formidat. Abscondat
necesse est bona quæ
portat. O miseri
quia factantes lau-
des hominum in semet
ipsis dissipant fruc-
tus laborum.

Cumq; se ostendere
alienis oculis appe-
tunt. clamant quod
agunt. Quos nimi-
rum maligni sp̄s^{cum} ad
lactantiã prouocant.
eorum sicut diximus

opera captiuantes de-
nudaat. Unde sub
cuiusdam gentis spe-
cie antiquorum hosti-
um malitiã signans
per prophetam dñs dicit.

“ Posuit uineam meam
“ in desertum. & cortica-
“ uit ficum meum. nu-
“ dant & spoliavit eam.
“ albi facti sunt rami eius.

Insidiantib; quippe
spiritibus. dñi uinea in
deserto ponitur. cum
plena fructibus ani-
ma humane laudis
cupidoitate dissipatur.
ficum dñi gens ista de-
corticat. quia seduc-
tam mentē in fauoris
appetitū rapiens.
quod hanc ad ostenta-
tionē perahit. teg-
men ei humilitatis
tollit. eamq; nudant
& spoliat. Quia quousq;
in bonis suis abscondit.

quasi proprii tegminis
corticem uestitur

Cum uero mens hoc quod
egerit uideri ab aliis
concupiscit quasi spo
liata ficus eam que se
texerat corticem amisit

Ubi apte subditur
ALBI FACTI SUNT
rami eius

Quia ostensa humanis
oculis eius opera can
descunt desecitate no
men sumitur cum secreta
actio deuulgatur

Sed quoniam subducta costi
ce rami ficul huius aser
cunt Sollertes inui
endum est quia facta
arrogantium huma
nis oculis ostensa un
de placere appetunt
inde siccantur

Mens itaque que per lac
tantiam proditur decor
ticata recte ficus uocat
Quia & candida est per

hoc quod cernitur &
siccitati proxima per
hoc quod tegmine costi
cis denudatur. Ita si
ergo sunt seruanda
que agimus. Si ab in
terno arbitrio uicem
recipere nostris operibus
& spectamus. Hinc est
enim quod in euange
lio uertan dicit

“ Nesciat sinistra tua
“ quid faciat dextera tua
“ ut sit elemosina tua
“ in abscondito & pater
“ tuus qui uidet in abscon
“ dito reddet tibi

Hinc est quod de electo
rum ecclesia ppsal
mistam dicitur

“ Omnis gloria eius filie
“ regum abintus. Hinc
“ paulus ait. Gloria
“ nostra haec est testimo
“ nium conscientiae nostrae
“ filia quippe regum
“ ecclesia que in bono e

quante
Inoe sub
genti sp
uorum ho
tia figur
homo
neam me
um decur
meum n
aut tam
unt ramer
b. quippe
di unca
ritur cum
tibus an
lucos
e omnia
geni ista
e qua red
eme in fa
u rapien
anc ad ol
trahit
humilita
tamq neu
Qua qu
rur ab h

opere spiritualium prin-
cipium predicatione
generata gloria intus
habet quia hoc quod
agit in ostensionem lac-
tantia non habet.

Gloriam suam paulus
testimonium conscien-
tia memorat quia
fauores oris alieni
non appetens uite sue
gaudia extra semetipsum
ponere ignorat.

Occultanda sunt ergo
quae agimus. Ne haec
in huius uite tanere
Incaute portantes. La-
trocinantium spiritum
incurfione peccamus.

Et tamen ueritas dicitur,
"Uideant opera uestra bona."
" & glorificent patrem
" uestrum qui in caelis est.
Sed aliud est profecto
cum in ostensione ope-
ris gloria quaeritur
largitoris. Aliud cum

laude priuata concupis-
citur. de donam largi-
entis. Unde & rursum
in euangelio haec eadem
ueritas dicit.

"Nō tenete ne iustitiā uestrā
" faciatis coram homi-
" nib; ut uideamini ab eis."

Opus ergo nostrum cum homi-
nibus ostenditur. In cor-
dis prius examine pen-
sandum est. per eiusdem
ostensionis studium
quod quaeratur.

Si enim dantis gloriam
quaerimus. & iam publi-
cata nostra opera in conspec-
tu illius occulta seruamus.

Si uero per haec nostram lau-
dem concupiscimus.
foras ab eius conspectu
iam fusa sunt. & iam
si a multis ignorantur.

Sed ualde perfectorum
est. sic ostensio operis
auctoris gloriam que-
rese. ut de inlata laude

priuata nesciat exultatione gaudere,

Tunc solum namque innoxie hominibus laudabile opus ostenditur. cum pro inspectu mentis ueraciter laus impensa calcatur. quam quia infirmi qui ^{que} perfecte contempnendo non superant. Restat necesse est ut bonum quod operantur abscondant.

Sæpe enim ab ipso ostensionis exordio propriam laudem querunt.

Sæpe uero in ostensione operis. auctoris pate facere gloriam cupiunt. Sed excepti fauoribus in laudis propria cupiditate rapiuntur. Cumque semetipsos diiudicare neglegunt. interius sparsi exterius igno-

rant quod agunt. Eorumque opus suae elationi militat. atque hoc se impendere obsequio largitoris putant. Scyrpus ergo inter lapides commoratur. quia ibi ypochrita stat. ubi mentis suae intentione solidat.

Nam cum adestatione percipere multorum ambit. quasi in lapidum collectione subsistit. Sed iste ypochrita scyrpi appellatione signatus. cum corpus abstinentia domat. cum largiendo quæ possidet. studio pietatis exultat. cum noticia sacre legis eruditur. cum uerbo prædicationis utitur. Quis hunc tanta largitate

plenum conspiciens
 a gratia æstimat largi-
 toris alienum. & ta-
 men supna dispensa-
 tio largitur dona ope-
 ris. & sortem denegat
 hereditatis. Ope-
 randi munera cumu-
 lat. & tamen uitam
 operantis ignorat.
 Quia cum perceptum munus
 ad laudem propriam
 trahitur. In conspec-
 tu lucis intempe umbra
 electionis obscuratur.
 Unde bene subditur.
 " **SI ABSORBUERIT eum**
 " de loco suo. negauit
 " eum. & dicit non
 " noui te."
 De loco suo ypochrita
 absorbitur. cum ap-
 sentis uite fauoribus
 morte interueniente
 separatur. Sed hunc
 absorptum intempe
 arbiter negat. seq;

eum nescire denun-
 tiat. Quia simula-
 toris uitam iuste
 reprobando ueritas
 ignorat. Nec recog-
 noscit eius bona que
 agit. quia hæc & rec-
 ta intentione non
 protulit. Unde &
 fatuus uirginibus In
 iudicio ueniens dicit.
 " Amen dico uobis nescio
 " uos. In quibus dum
 mentis corruptionem
 considerat. castis
 & iam incorruptionem
 damnat. Sed utinam
 ypochritas sua poi-
 tio sola sufficeret.
 & nequaquam peruer-
 sa eorum studia
 ardentem alios ad uitam
 dupliciter instiga-
 rent. Hoc namque
 unius cuiusque esse
 proprium solæ. Ut quæ
 les ipse fuerint.

tales sibi coniugii & alios uelit diuersitate uite refugiat atq; hoc imitando in primat quod amat. Unde & apud y-pochritarum sensum simplicitas omnes in crimine est. Apertas quippe mentes diu dicant & puritatem cordis. hebitudinem appellant. Omnesq; quos sibi adherere cupiunt. A simplicitate tanere diuestunt. Et quasi & pulsa insipientia eos erudisse se aestimant. In quibus puritate mentis. id est artem sapientiae de bellant. Quia uero non solum & sua peruersitate y-pochritarum. Sed adiuncta & iam sequaciu portione se probatur. postquam

non cognosci a iudice dicitur. Recte protinus sub inferitur. **Hæc enim Letitia.** uie eius. ut rursus. ob terra ali germinant. Ac si aperte diceretur. Ueniente iudice. nequaquam cognoscitur. sed multipliciter supplicia recipiat. quia elatius in sua iniquitate elatus est. quod & in alius mala propagant. Cui enim hic non sufficit iniquitas propria torqueatur illic necesse est ut merito reatus alieni. Nunc itaq; simulatores gaudeant. & humana iudicia se obtenuisse gloriantur. Dispicatur iustorum simplicitas. atq; acalliditate duplicium fatuitas uocetur.

Citius dispectus simpli-
cium transit - citius
duplicium gloria per-
currit, Unde & ap-
te. subiungitur,

” **OS NON PROICIET**

” simplicem - Nec porri-
git manum malignis,

Quia Nimirum dis-
pectus in iudicio ap-
parens - & dispectum
simplicium glorifican-
do erigit - & maligno-
rum gloria reprobando
confringit,

Maligni enim uocantur
ypochritae - qui bonum
non bene faciunt -
& recta quaeq; sub stu-
dio laudis operantur,

Manum uero cui porri-
gimus - hunc uidelicet
ab his eleuamus,

Malignus ergo os manu
non porrigit - quia
querentes terrenam
gloriam in lino dese-

linquit. Et quam
libet recta uideantur
esse quae aguntur - hor-
ad gaudia sempiterna
non prouehit,

Uel certe ideo maligni
appellantur ypochri-
tae - quia benignitate
erga proximos osten-
dunt - & oculos suae ini-
quitate operiunt,

Per omne namq; quod
uel faciunt uel locun-
tur - simplicitate & te-
rius exhibent - sed sub-
tilitate interius dupli-
citate callent, Puri-
tatem superficie simulant -
sed semp. maligna sub
specie puritatis occul-
tant, Quos contra
bene per moysen dicit,

” Non indues uestem gla-
” na linoq; contexta.

Per lana quippe simpli-
citas - per lino uero
subtilitas designatur,

Et nimirum uestis que
 & lana linoq; confici-
 tur. linum interius
 celat. lamam in superficie
 demonstrat.

Uestem ergo & lana. li-
 noq; contextam indu-
 it. qui in locutione.
 uel actione qua utitur.
 intus subtilitate ma-
 litie operit. & simpli-
 citate foras innocen-
 tie ostendit. Quia
 enim sub puritatis
 imagine deprahendi
 calliditate non ualeat.
 quasi sub lane grossi-
 tudine linum lateat.

Bene autem post repro-
 bationem duplicium
 iustorum remuneratione
 demonstratur. cum
 protinus subortur.

O nec impleatur
 risu os tuum. & la-
 bia tua iubilo.

Os quippe iustorum

tunc risu. replebitur
 cum eorum corda simi-
 tis peregrinationis.
 flexibus. eterne leticie.
 exultatione. satiantur.

De hoc risu discipulis
 ueritas dixit.

“ Mundus gaudebit uos
 “ autem contristabimi-
 “ ni. Sed tristitia ustra
 “ uertetur in gaudium.

“ **E**t rursus. “ **N**on debet uos
 “ & gaudebit cor uestrum.
 “ & gaudium uestrum nemo
 “ auferit a uobis.

De hoc risu scie ecclesie
 salomon ait. Riebit
 in die nouissimo.

De hoc iterum dicit.
 “ **T**imentis dominum bene erit
 “ inextremis. **N**unc
 risus est corporis. sed
 tunc risus est cordis.

“ **R**isus enim nunc corpo-
 “ ris. de lasciuia disso-
 “ lutionis. Nam risus
 “ cordis. tunc de leticia

Capitulum
 ta uidean
 e agunt
 ia semper
 rouehit
 e loco mal
 ntar ypo
 a benignita
 ximor ofte
 lor sue in
 perunt
 e nunc q
 it uel locu
 plicitate de
 bent. sed
 nterius dup
 cent. Pe
 pffice sim
 mp malit
 e puritati
 Quor ex
 ermoyse
 uer ueste
 noq; cont
 ni quippe
 per linu
 litar con

137^v
nascitur securitatis.
Cum ergo electi omnes
implentur gaudio
manifeste contempla-
tionis. quasi ad hilari-
tatem risus exiliunt. In
ore mentis. Jubilum
uero dicimus. cum tan-
tam letitiam corde conci-
pimus. quantam sermo-
nis efficacia non ex-
plemus. & tamen men-
tis exultatio hoc quod
sermone non explicat
uoce sonat. Bene
autem os risu imple-
ri dicitur. labia iubilo.
Quia in illa eterna pa-
tria cum iustorum
mens in exultatione
raptur. lingua in
cantum laudis eleuat.
Qui quoniam tantum ui-
dent. quantum dicere
non ualent. In risu
iubilant. quia non
explendo resonant

quod amant. donec
autem dicitur.

Non quod omnipotens deus eorumque
malignos non suble-
uat. quousque electos
suos in iubilationis
gaudia adsumat.

Ac si post a pena eripi-
at. quos ante in culpa
deserens damnat.

Sed et quod hoc nequa-
quam uel ante iudi-
cium faciat. cum
dubio hominibus ui-
deri possit an fiat.

Nam post electorum
suorum iubilum.
quia malignis manu
non porregat. & ip-
sa iam distractione
ultimi examinis.
constat. Sic namque
& per psalmistam
dicitur. Dixit dominus
domino meo sede ad dex-
tris meis. donec ponam
inimicos tuos scabellum

138R

pedum tuorum
Nonquod ad dextris dñi ne
 quaquam dñs sedeat
 postquam inimicos
 illius feriens potesta
 te substernit. Sed quod
 in æterna cunctis bea
 titudine presideat
 & prius quam rebelli
 um suorum corda
 conculcet. In qua ni
 mirum constat quia
 sublectis hostibus sine
 fine & posterius reg
 nat. Sic per euan
 gelium de marie
 sponso dicitur. Quoniam
 cognouit eam donec
 peperit filium suum
 primogenitum.
Nonquod hanc post na
 tuitate di cognoue
 rit. sed nequaquam
 illam contigit. Etiam
 cum conditoris sui
 matrem esse nesciuit.
Nam quia eam nequa

quam contingere ua
 luit postquam re
 demptionis nr̄e & eius
 utero celebrari mys
 terium agnouit.
O e illo profecto tempo
 re necesse erat. ut
 euangelista testimo
 nium ferret. De quo
 propter Ioseph igno
 rantia dubitare potu
 isset. Sic itaq; nunc
 dicitur. Quoniam non
 proicit simplicem.
 Nec porrigit manu
 malignis. donec im
 pleatur risu os tuum
 & labia tua iubilo.
Nesi aperte diceret.
Uitam simplicium nec
 ante iudicium dese
 rit. & malitiosorum
 mentes deserendo pec
 tere. nec prius quam
 appareat pretesmit
 tit. Nam quia sine
 fine reprobos cruciat.

& electi eius inperpe-
tuum postquam appa-
ruerit regnent profec-
to dubium non est
se qui tur

QUI ODERUNT TE IN
duentur confusione
IUSTORUM HOSTES IN
extremo examine con-
fusione induit. quia
cum transacta mala
redundare sibi ante
oculos mentis aspexe-
runt. suos eos undiq;
deprimens reatus uestit

Nopenam quippe tunc
factorum suorum me-
moria tolerant. qui
nunc quasi a sensu
rationis extranei gau-
dentes peccant

Ibi uident quantum de-
buerunt fugere. quod
amauerunt. Ibi conspi-
ciunt quam lugubre
fuerit quod nunc in
culpa gratulantur

Tunc animum reatus
obnubilat & recordatio-
nis suae iaculis ipsa se
conscientia impugnat

Quis igitur digne penset
iniquorum confusio quan-
ta tunc erit. quando &
foris aeternus iudex cer-
nitur. & intus ante ocu-
los culpa uersatur

Quia ad haec locum pueni-
unt. quia sola hic transe-
untia dilexerunt

Unde & apte mox suboritur

ET TABERNACULUM
impiorum non subsistit

TABERNACULUM quippe
construitur. ut ab aestu
corpus & frigore defen-
datur. Quia itaq; hoc
loco tabernaculi nomi-
ne. Nisi aedificatio ter-
rene felicitatis exprimitur

Per quam sup se reprobi
casura multiplicant.
ut se a praesentis uitae
necessitatibus quasi

ab æstu & imbribus de-
fendant, Honoribus
namq; ambiunt & cer-
cere ne dispecta uideantur,

Terrena adgregando
scægerant. Ne inopie
frigore tabescant,

Contempnunt curas
quod sequitur. & tota
intentione festinant.
Nequid in præsentib;
desit. Student nomen
dilatari ne lateant,

Et si cuncta ad desiderium
suppédant. munitos
se in omnib; & felices
putant, Ubi ergo
mentis habitationem
construunt. ibi pro-
cul dubio tabernacula
fixerunt, Aduersa
impatenter perferunt.
Remisse in prosperis
lætantur, Sola que
adsunt cogitant. Nec
affectum cælestis pa-
trie. ulla recordatione

139R
respirant. Caudent
sibi subpœere bona.
quæ cupiunt. atque
ubi carne requiescunt.
ibi & mentem & extinguen-
do sepelliunt,

Quia secularis curæ telo
trucidati. terrenarum
rerum aggerem quam
foras & quiescendo mul-
tiplicant. hunc semp
^{per cogitationem}
interius portant,

At contra iusti. nec
oblata bona hic pro
magno suscipiunt.
nec inlata mala ualde
pergimescunt,

Sed cum bonis præsen-
tib; utuntur. uentura
mala in æuiunt,

Et cum de malis præsen-
tibus gemunt. bonorum
sequentium amore
consolantur.

Sicq; temporali refouen-
tur subsidio. Sicut uiator
in stabulo utitur læto;

pausat. & secedere
festinat. Quiescit
corpore. sed aliud
tenet mente.

Nonnumquam uero &
aduersa p[ro]p[ri]a appetunt
intransitorius prospe
ratis refugiunt. Ne
delectatione itineris
a patrie per uentione
tardentur. & gressu
cordis inuia peregrina
tionis figant.

Et quandoq; ad conspec
tum celestis patrie
sine remuneratione
perueniant. Gaudent
despici. Ne dolent
se necessitatibus affligi.
Qui ergo contra presen
tia se aduersa non mu
nunt. quasi contra
aestus & pluias. habe
re tabernaculum nolunt.
Unde & p[ro]p[ri]us iure rep[re]h
enditur. quia nec
dum mentis p[er]fectione

roboratur. Veritatis
claritate cognita in
terra figere taberna
culum conatur.

Iusti itaq; hic se constan
neglegunt. ubi pere
grinos se & hospites
nouerunt. Quia eni
improprius gaudere
desiderant. esse in alie
no felices recusant.

Inusti autem quanto
longius ab eterne pa
trie hereditate diuisi
sunt. tanto in terra
altius fundamenta
cogitationis figunt.

Hinc est quod ab ipso
humane conditionis
exordio. in electa prole
enoch septimus nascit.
Hinc est quod cam pri
mum filium enoch
uocat. atq; eius
nomine ciuitatem qua
condidit appellat.
Enoch quippe dedicatio

140R

dicitur, Iniqui ergo se in primordiis dedi-
cant, quia in hac uita
que ante est cordis
radicem plantant.

Ut hic ad uocam floreat
& a sequenti patria
funditus aescant.

Iustis uero enoch septi-
mus ortur, quia eos u-
itae festa dedicatio
in fine seruatur.

Hinc est quod ad stan-
te paulo abraham
in casulis habitat, quia
habentae fundamenta
ciuitate quam supnus
astifex construxit &
spectat. Hinc est
quod iacob gregem ouium
sequens humiliter gra-
ditur, atq; huic esau
obuiam ueniens,
tumultu multiplicis
comitatus eleuatur.

Quia nimirum & electi
hic elatione non habent.

& in bonis carnis reprobi
lxi tument, Hinc ad
ihl dñs dicit.

Si eligeris unum de po-
pulo terre, & consti-
tueris super te, non fa-
cia & sibi equos & equites.

Et tamen primus se
ab eodem populo elec-
tus, repente ut culmen
potestatis attingit,
tria milia sibi &
equites elegit. In elat-
tionem protinus pro-
dit ad aedificationem
per septa culminis eripit.

Quia foras restringere
sub aequalitate non po-
terat, quod intus ani-
mus sup ceteros tume-
bat demonstrauit.

Quasi munitum sibi diues
ille tabernaculum
construxerat quidi-
cebat, Anima ha-
ber multa bona reposita
in annos multos.

“
“
“

140^v
" Requiesce comedere
" bibe & epulare

Sed quia eius tabernacu-
Sculum inuertitatis fun-
damentam non subsistit
Ilico audiuit

" Stulte hac nocte repelunt
" Sanimam tuam abste-
" que preparasti cuius
erunt, Bene ergo
" dicitur, Tabernacu-
" lum impiorum non
" subsistit, Quia autem
fugientis amatores
dum studiose se inpre-
sentibus construunt
Repente ad eterna
rapiuntur

EXPIIT
LIBER
OITMBS

INIPIIT
LIBER
NONVS

DERUERSE
WENTES SI
SEWEL AD
studium contrarietatis eruperint. Siue
prauum seu rectum
quid a contradicentibus
audiunt aduersis hoc
responsionibus impug-
nant. Quia cum perso-
na p contrarietatem
displicat. Nec recta
que protulerint pla-
cent. E contra bono-
rum corda quibus odium
non uenit persona
sed culpa